

'Als je taken samen oppakt,
kun je ook de kosten delen.'

Harm Jan Holtland

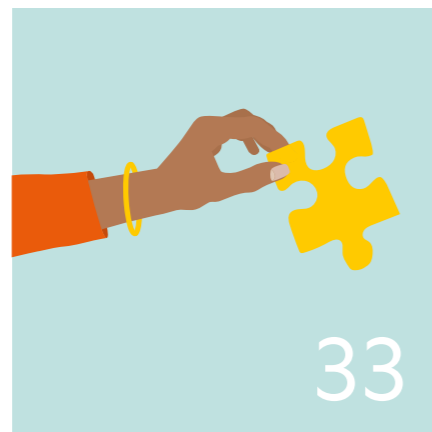
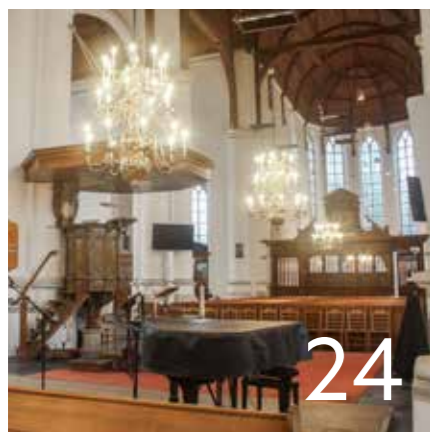
'Blijf open staan
voor nieuwe contacten.'

Joost van den Berge

'Reacties op de VKB App
hebben mij erg geholpen.'

Bertus Stormink

#*Samen*
kom je
verder

In dit nummer

5 Spitsvondig
Is VKB Kerkrentmeesters toekomstbestendig?

8 Expert aan het woord
Kerkelijk Bureau Salland over samenwerken

13 Facts & Figures:
Eerste resultaten Actie Kerkbalans 2024

14 Toerusting
Ze zingen weer in Jisp

16 Do's & Don'ts
Samenwerken in de kerk

18 De stelling

22 Vijf tips over
Pionieren in de polder

24 Kom binnen!
Kijk rond in de Grote Kerk te Vianen

28 Wat kost
een verzekering?

30 Doe jij dit ook?
Samenwerken in de VKB App

33 Aan het loket
Samenwerken, hoe pak je dat aan?

41 Column
Tim Vreugdenhil

Redactioneel #Samen kom je verder

Samenwerken gaat ons lang niet altijd even makkelijk af. Als ik naar mezelf kijk, vind ik het regelmatig ronduit vervelend. Want zeg nu zelf, de opdrachten en werkstukken die we vroeger op school moesten maken in een groepje waren toch echt het lastigst. Er moest een eerlijke verdeling komen, je moest werk uit handen durven geven aan een ander en erop vertrouwen dat het goed werd uitgevoerd. En dan waren er nog de mensen die het allemaal wel prima vonden en graag profiteerden van het werk van een ander.

Toch is samenwerking heel belangrijk. Het wordt ons niet voor niets al vroeg op school geleerd. Ook in de Bijbel worden we opgeroepen om samen te werken. We leven toe naar Hemelvaart en Pinksteren. Het boek Handelingen leert ons dat de discipelen samen de komst van hun Heer verwachtten. Niet ieder voor zich achter zijn eigen voordeur, maar samen volhardden zij in het bidden en het smeken.

Het voorbeeld van samenwerking wordt misschien nog wel het meest treffend uitgewerkt door Paulus in 1 Korinthe 12, waarin hij schrijft dat wij samen één lichaam zijn. Ieder heeft daarin

zijn eigen taak, we hebben elkaar nodig. Zo zouden we het college of de kerkenraad kunnen zien als een lichaam, waarbinnen ieder zijn eigen taak heeft in het grotere geheel. Maar ik denk dat we het ook breder mogen en moeten trekken.

Uiteindelijk is er namelijk maar één lichaam van Christus, waarin elke kerkenraad, elk college, elke christen zijn eigen plaats heeft en dus ook met de andere leden moet samenwerken. Dat is niet een last, maar juist een zegen! Want waarom proberen om als hand de taken van een voet uit te voeren, als je het ook gewoon door de voet kunt laten doen? We hebben elkaar nodig en we mogen ook van elkaars kennis en kunde gebruik maken. Dat zorgt ervoor dat we samen verder komen en niet blijven hangen in onze eigen tekortkomingen.

In dit nummer vind je inspiratie, tips en handige praktijkvoorbeelden om samenwerking handen en voeten te gaan geven.

Wilnanda Hukom
Eindredacteur

schaapsound

Grote Kerk Nijkerk
LED DISPLAYS, KERK-TV EN GELUID
DRAADLOZE BEDIENING VAN GELUID EN KERK-TV

KERKGELUIDSINSTALLATIES | PRESENTATIE/KERKTV
AKOESTIEK | NETWERK/WIFI | VERLICHTING | DOMOTICA

Zwolle | Ridderkerk | Roermond
www.schaapsound.nl

bestuursgemak

“Eindelijk kunnen we alles terugvinden, ook als er bestuurswisselingen zijn”

De digitale oplossing voor besturen die werken met vrijwilligers

- » Eenvoudig samenwerken
- » Centrale opslag
- » Gebaseerd op Microsoft
- » AVG-proof

Vanaf
€ 49 per maand

www.bestuursgemak.nl | info@bestuursgemak.nl | 06 - 22 17 60 20

Nieuw als kerkrentmeester?

Bestel het gratis welkomstpakket

Scan de QR-code om te bestellen of kijk op www.kerkrentmeester.nl/welkom

Rik Buddenberg

Is VKB Kerkrentmeesters toekomstbestendig?

Op 23 maart heeft de ledenraad van de VKB een historisch besluit genomen. Het gaat om een veelomvattend besluit met als hoofddoel om de kerkrentmeesters aangesloten bij de VKB te faciliteren en positioneren voor toekomstgericht kerkbeheer. Ik zoom in op de beoogde gedragsverandering van de VKB als vereniging.

VKB Teams

De kern van het voorstel is om de provinciale afdelingsstructuur los te laten en te gaan werken met netwerkteams op het niveau van de huidige classisindeling. Dat betekent 11 regionale teams, ofwel netwerken. Om de taken goed te verdelen en behapbaar te laten zijn, bestaat dit netwerk idealiter uit ongeveer 10 leden en een teamleider (TL). De teamleider coördineert, verbindt en onderhoudt frequent contact met zijn of haar team en het bureau in Dordrecht. De gedachte is dat elk lid van het VKB Team 10-15 colleges van kerkrentmeesters 'in portefeuille heeft'. De kerntaak is het ophalen van lokale dilemma's en vragen, ondersteunen met advies, delen op de VKB App en/of doorspelen aan het bureau in Dordrecht. Daarnaast is het de bedoeling om in te zetten op een interim-pool van pro deo professionals om colleges van kerkrentmeesters te ondersteunen bij (tijdelijke) vacatures.

Verbinden en samenwerken

De VKB Teams zijn de spin in het web. Zij leggen de contacten met de lokale colleges van kerkrentmeesters en staan in nauw contact met het bureau in Dordrecht om de lokale signalen te delen en om bijvoorbeeld 2x per jaar bijgepraat te worden over actuele thema's en hoe we daar als VKB op anticiperen. Gefaciliteerd worden vanuit het bureau in Dordrecht is cruciaal om de taken juist, tijdig en efficiënt uit te kunnen voeren en zal in de organisatie worden ingebed. Naast deze verticale lijn is een belangrijke horizon-

tafelijn van de teamleider om contacten te onderhouden met de (classis)predikant en de CCBB-afgevaardigde met respect voor elkaars rollen. In 2024 start op initiatief van de dienstenorganisatie een pilot in 3 classes met extra inzet en ondersteuning voor de classes en het CCBB door middel van een extra medewerker dienstverlening (Groningen/Drenthe, Gelderland Zuid + Oost en Delta). Het is de bedoeling dat de VKB Teams in deze classes meteen contact leggen en op het vlak van kerkbeheervraagstukken aanhaken.

"Hoofddoel is kerkrentmeesters te faciliteren voor toekomstgericht kerkbeheer."

Risico's

Het risico is dat de realisatie van dit ambitieuze plan, wanneer van onderbemensing sprake blijft, onder druk komt te staan. Dan is het belangrijk dat we elkaar vasthouden en ondersteunen in de implementatie, begrip tonen voor elkaars situatie en uitdagingen en van elkaar leren. Door de VKB zal landelijk de voortgang van de implementatie periodiek worden geëvalueerd om waar nodig bij te sturen of verwachtingen bij te stellen. We bewaken met elkaar de kwaliteit van het proces.

Natuurlijk nodig ik u van harte uit om in deze beweging mee te gaan doen.

Nieuws

VKB brengt kleur op de Kerkenbeurs

Op 22 en 23 maart is in Expo Houten weer de Kerkenbeurs gehouden. Deze keer was VKB Kerkrentmeesters ook aanwezig met een stand. Veel belangstellenden wisten onze stand te vinden, waar ze terecht konden voor informatie en advies over beheerszaken in de kerk.

Natuurlijk konden we hen meteen laten kennis maken met onze vernieuwde huisstijl, met onze bestaande en nieuwe materialen, zoals ons magazine Kerkbeheer, het aanbod van onze VKB Academy, de VKB App met nu al meer dan 1500 leden, onze podcastserie Collectieve Wijsheid en ons VKB-partnernetwerk (veel van onze partners stonden zelf ook met een stand op de beurs). We ontvingen veel positieve reacties op onze (kleurrijke) aanwezigheid van zowel lokale kerkbeheerders als van onze VKB-partners.

Download
'Goud in handen!'
en het Kerkblik

Goud in handen!

Op vrijdagmorgen verzorgden Bart de Jong en Joost Schelling ook nog de workshop 'Goud in handen!' over de mogelijkheden die het kerkgebouw ons biedt. Deze workshop werd in samenwerking met de Domkerk van de Protestantse Gemeente Utrecht gegeven. Vanuit de benadering van Heart Edge (zie Kerkbeheer #5 2023) vertelde de diaconale werker van de Domkerk hoe zij juist voor diaconale zorg het gebouw benutten. Speciaal voor de workshop bundelden we recente en relevante artikelen van onze website en Kerkbeheer in een handzame brochure. En we gaven de aanwezigen met de mogelijkheden om te werken met het Kerkblik, om met deze vragenset actief de blik van buitenstaanders over het kerkgebouw uit te vragen (beide te downloaden via de QR-code) Al met al zien we terug op twee geslaagde beursdagen.

DUMAVA gaat opnieuw open

De Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) gaat opnieuw open. Vanaf 20 mei 2024 is het mogelijk om een conceptaanvraag op te slaan in MijnRVO. De aanvraag kan ingediend worden vanaf 3 juni 2024.

Het subsidieplafond is vastgesteld op €237,5 miljoen. Daarnaast wordt er eind april door het demissionaire kabinet besloten of de subsidie wordt verhoogd met €150 miljoen. Daarmee hopen we dat loting niet nodig is.

Meer informatie lees je op: www.kerkrentmeester.nl/dumava-gaat-opnieuw-open

Inspirerende bijeenkomst 'Heilige Ruimte'

Wat hebben kerkgebouwen een geseculariseerde stad of dorp vandaag (nog/weer) te bieden? Rond deze vraag vindt een inspirerende bijeenkomst plaats op één van de prachtigste plekken van ons land: de Oude en de Nieuwe Kerk Delft.

Op donderdagmiddag en -avond 30 mei, van 13.30 tot 21.00 uur, nemen onder andere Kees van Ekris (Theoloog des Vaderlands), Stefan Paas (hoogleraar missiologie), Willem Jan de Hek (predikant en architect), Anique de Kruijff (hoofd Erfgoed in Kerken en Kloosters Catharijne Convent) en Hanna Rijken (universitair docent, theoloog en musicus) je mee langs plekken van betekenis.

Tickets voor de bijeenkomst kosten €40,-. Er is maar beperkte plek, dus je kunt alvast voorinschrijven (scan QR-code). Als je je aangemeld hebt, ontvang je automatisch meer informatie van ons, zodra die beschikbaar is.

SKG Duurzaamheidslening

Steeds meer kerkelijke gemeenten denken na over investeringen in de verduurzaming van de kerkelijke gebouwen. Stichting Kerkelijk Geldbeheer (SKG) helpt al vele jaren gemeenten met een financiering op maat tegen gunstige rentetarieven.

Met de nieuwe SKG Duurzaamheidslening ondersteunt SKG je gemeente speciaal bij het verduurzamen van het kerkgebouw, het verenigingsgebouw of de pastorie. Dat kan om verschillende redenen, zoals het toekomstig bestendig maken van de kerk. De energiekosten spelen hierbij ook een belangrijke rol. Investeringen zoals bijvoorbeeld vloerverwarming, zonnepanelen of warmtepomp kunnen ook door SKG worden gefinancierd.

Voor meer informatie en de actuele voorwaarden kun je terecht op de website van SKG (www.skggouda.nl/financiering/duurzaam) of volg het webinar van de VKB over de duurzaamheidslening op 6 mei (kijk op: www.kerkrentmeester.nl/vkb-academy)

Schrijf je in voor
de bijeenkomst

In gesprek met het Kerkelijk Bureau Salland

Samenwerking over kerkmuren heen

“Eigenlijk is onze samenwerking spontaan ontstaan.”

Annet van Raalte

Vanuit een samenwerking kunnen mooie dingen ontstaan. In de regio Overijssel-Flevoland is sinds 1997 een regionaal verband van kerkelijke bureaus actief, nu bekend onder de naam Kerkelijk Bureau Salland. Veel kerken in de regio zijn bij dit kerkelijk bureau aangesloten. Hoe is deze samenwerking ontstaan, hoe organiseer je zo iets en welke voordelen biedt het? We spraken met Annet van Raalte, Johan Slagter en Harm Jan Holtland over deze unieke vorm van kerkelijke samenwerking.

In totaal worden er op dit moment diensten verleend aan zo'n 34 kerkelijke gemeenten (inclusief stichtingen en diaconieën). “Dat varieert van Baptistengemeenten en Nederlands Gereformeerde kerken tot Protestantse gemeenten, Hervormde gemeenten en Gereformeerde gemeenten,” zegt Johan. “De samenwerking gaat dus over de kerkmuren heen. Dat vergt dan ook weer specifiek soorten kennis. Elk kerkgenootschap heeft weer haar eigen regelingen en structuren. Denk bijvoorbeeld aan een afwijkend rekeningschema en een andere presentatie van de jaarrekening.” Die interkerkelijke samenwerking is trouwens pas later ontstaan,” vult Annet aan. “We kregen destijds vragen van buiten de eigen kerk of we voor andere kerkelijke gemeenten iets zouden kunnen betekenen.”

Oprichting

De oorsprong van Kerkelijk Bureau Salland ligt in de Hervormde Gemeente te Kampen. “Vanuit de omliggende, veelal kleine gemeenten ontstond vraag naar administratieve dienstverlening, zoals de administratie van het kerkblad,” legt Johan uit. “De administrateur in Kampen had eigenlijk tijd over en kon zodoende ook omliggende gemeenten ondersteunen,” vult Harm Jan aan. Johan: “In dat regionale verband waren aanvankelijk alle deelnemers ook gezamenlijk eigenaar van het kantoor. De Hervormde Gemeente te Kampen faciliteerde daarbij de huisvesting. Later, in 2015, is vanuit hervormd Kampen daarvoor een aparte stichting opgericht. De stichting had ten doel: het waarborgen van de continuïteit en deskundigheid in de (financiële) administraties van de in het Kerkelijk Bureau Salland samenwerkende kerkelijke gemeenten, diaconieën en daaraan gelieerde stichtingen.”

Spontane samenwerking

Echt een actief beleid om kerken aan zich te binden heeft Kerkelijk

Bureau Salland niet hoeven voeren. Annet concludeert: “Eigenlijk is onze samenwerking spontaan ontstaan vanuit de behoefte uit omliggende dorpen en vervolgens weten nieuwe kerken je gemakkelijk te vinden.” Johan kan dat beamen: “Dan komt de vraag wat we voor hen kunnen betekenen. Dat varieert in de praktijk van de loonadministratie van de koster tot de ledenadministratie en verder zaken als de boekhouding, jaarrekening, begroting en de meerjarenraming. Sommige gemeenten nemen daarnaast ook het gehele pakket van de geldwerving af.”

“Administratieve taken zijn steeds moeilijker uitvoerbaar geworden.”

Afspraken en organisatie

Het Kerkelijk Bureau Salland voert namens kerkelijke gemeenten met een eigen rechtspersoonlijkheid belangrijke diensten uit. Hiervoor zijn gebruiker-sovereenkomsten opgesteld. “We werken uiteraard met het verwerkingsmodel van de Protestantse Kerk als de ledenadministratie moeten worden gevoerd,” legt Johan uit. “Wanneer voor gemeenten betalingen worden verricht, dan worden die door ons klaargezet en moet de penningmeester ze versturen aan de bank. Wel incasseren we bijvoorbeeld Kerkbalansopdrachten, maar dan op basis van een machtiging van de gemeente. Het is belangrijk om bevoegdheden te scheiden.”

Ontwikkelingen en trends

Doordat het Kerkelijk Bureau Salland voor een grote groep kerken de administratie voert hebben zij goed zicht op ontwikkelingen en trends. Annet signaleert dat kerken steeds moeilijker vrijwilligers kunnen krijgen. Johan vult aan: “Administratieve zaken zijn ook steeds ingewikkelder door

vrijwilligers uit te voeren. Denk aan de loonadministratie, het samenstellen en controleren van de jaarrekening. Het aantal vragen over FRIS neemt toe en deze zijn vaak ook steeds lastiger te beantwoorden voor bijvoorbeeld een kascontrolecommissie."

Regeldruk en gebrek aan menskracht

Het Kerkelijk Bureau Salland ziet door het toenemende aantal regels en afname van menskracht de complexiteit toenemen. Harm Jan licht toe: "Het is wat ons betreft van belang dat het zo gemakkelijk mogelijk gemaakt wordt voor de kerken. Je ziet gewoon dat wanneer de vereiste kennis bij kerkrentmeesters ontbreekt, deze gemeenten moeten worden gefaciliteerd. Van belang is daarbij wel om de verantwoordelijkheid voor diverse taken bij de lokale gemeente te laten liggen. Daar moeten kerkrentmeesters in de gemeente zich wel bewust van zijn. Automatisering van standaardwerkzaamheden is daarnaast onmisbaar." Johan vult aan: "Binnen de colleges moeten kerkrentmeesters ervoor zorgen dat de aanwezige kennis wordt overgedragen aan de nieuwe generatie. Een goede overdracht is onmisbaar zodat nieuwe mensen weten wat hun taken zijn en wat van hen wordt verwacht. Bij overdracht van beheerstaken komt soms de kwetsbaarheid van het lokale kerkbestuur aan het licht." Harm Jan is het daarmee eens: "Ook in deze situaties is het handig wanneer er een externe instantie is, die als vraagbaak kan optreden."

Hierin ziet Johan ook een taak weggelegd voor de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk en voor de VKB: "Handboeken en goede instructies zijn erg nuttig en praktisch. Neem bijvoorbeeld een beleggingsstatuut, waar wel modellen van zijn, maar die best ingewikkeld zijn voor een gemiddelde kerkrentmeester. Het kerkelijk bureau kan daarbij wel assisteren en faciliteren, maar kan niet op de stoel van de bestuurders gaan zitten." Harm Jan vult aan: "Op de website van de landelijke kerk is veel informatie beschikbaar, al kost het soms moeite om de juiste gegevens te vinden. Er wordt veel gevraagd van de colleges en heldere, overzichtelijke informatie helpt hen daarbij. In de Protestantse Kerk moeten de veelal kleine gemeenten ook aan relatief veel interne regels voldoen. We begrijpen dat er regelgeving moet zijn, maar voor veel kerken is dat wel een belasting. Als er controleverklaringen worden gevraagd van accountants gaat dat soms wel een beetje ver."

Samenwerkingsmogelijkheden voor andere regio's

In Nederland is er een aantal regio's met krimpende kerken, zoals Zuid of Noordwest Nederland. Ook voor die regio's ziet Kerkelijk Bureau Salland mogelijkheden. Johan: "Ze kunnen natuurlijk ook een soortgelijke samenwerking opstarten zoals wij hebben. Maar een wat grotere gemeente zal dan het initiatief moeten nemen, zoals het hier in het verleden ook is gebeurd. Wil je een bestuur vormen

van een stichting, dan moet dat vanuit die kerkelijke gemeenten worden samengesteld." Harm Jan vult aan dat het financieel bezien het beste is om het samen op te pakken, zodat je de kosten kunt delen. "Als kerken samen iemand in dienst hebben voor de administratie pakt dat goedkoper uit dan wanneer je het moet uitbesteden." Johan is het daarmee eens, maar ziet ook het gevaar van besparingen op de verkeerde posten: "Een goede administratie kost geld, maar een slechte administratie kost nog veel meer geld."

"Als je taken samen oppakt, kun je ook de kosten delen."

In Assen en Groningen zijn ook nog kerkelijke bureaus die administratieve dienstverlening voor kleinere omliggende gemeenten verzorgen. Johan: "We organiseren eens per jaar samen met het Platform Informatie uitwisseling Kerkelijke Bureaus Noordoost Nederland een overleg met kerkelijke bureaus. Op zo'n overleg komen onderwerpen aan de orde die voor kerkelijke bureaus van belang zijn." "Dat is ook wel goed," vult Annet aan, "die bureaus bestaan meestal maar uit één persoon en leiden daarmee een vrij eenzaam bestaan."

Al met al ziet het Kerkelijk Bureau Salland de waarde die samenwerken heeft voor colleges van kerkrentmeesters. Harm Jan: "Lokale kerken hebben op administratief gebied allemaal met dezelfde zaken te maken en daarmee dezelfde vraagstukken en uitdagingen. Dus is het zeker waardevol om de krachten te bundelen. Nieuwe kerkrentmeesters zullen niet uit zichzelf in de regio gaan zoeken naar gemeenten waarmee ze kunnen samenwerken. Onder andere voor VKB Kerkrentmeesters ligt hier een taak om dit te faciliteren en te ondersteunen."

Kerkelijk Bureau Salland vindt zijn wortels in een regionaal verband van kerkelijke bureaus in de regio Overijssel-Flevoland dat al sinds 1997 actief is. Destijds is de samenwerking opgestart vanuit de toenmalige Hervormde Gemeente te Kampen.

In 2015 is het samenwerkingsverband omgezet in een stichting. Deze stichting is vervolgens in 2020 omgezet naar een besloten vennootschap.

Momenteel zijn er 2 personen parttime werkzaam op het bureau. De werkzaamheden die het bureau verricht zijn onder andere het voeren van boekhoudkundige administraties, loon- en ledenadministratie, het opstellen en beoordelen van jaarrekeningen en het geven van advies op dit gebied.

Online kennisbank voor kerkrentmeesters

In samenwerking met de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk heeft VKB Kerkrentmeesters recent een gezamenlijke kennisbank ingericht, die nog steeds wordt aangevuld met actuele informatie. Kijk op www.kerkrentmeester.nl/kennisbank of scan de QR-code.

Nalatenschappen: geloof, hoop en liefde doorgeven

Doorgeven wat u belangrijk vindt in het leven. Ook als u er niet meer bent.

Meer weten over nalaten aan uw kerk?
Ga naar www.protestantsekerk.nl/nalaten en bestel de gratis brochure 'Nalatenschappen: geloof, hoop en liefde doorgeven' en de flyers over nalaten aan de kerk om uit te delen aan uw gemeenteleden.

samenwerking op een hoger plan

Wij helpen je kerk digitaal samenwerken met Microsoft 365!

fjellet.nl/kb

VERTROUWD GELUID

- RADIO 1 ALGEMEEN**
Een zender met verschillende soorten muziek en gepresenteerde programma's
- RADIO 2 PSALMEN**
Non-stop luisteren naar de 150 Psalmen en de 12 gezangen naar de berijming van 1773
- RADIO 3 KLASSIEK**
Licht klassieke en instrumentale muziek, passend bij het vertrouwde geluid
- RADIO 4 KINDERKANAAL**
Een gevarieerde zender met muziek en verhalen voor kinderen tussen de 4 en 12 jaar
- RADIO 5 ORGELKANAAL**
Orgelmuziek met een boodschap
- VIDEO VIDEOKANAAL**
Elke week een nieuwe video online

www.ro.nl
Scan de QR-code en word donateur!

De eerste resultaten voor 2024 Actie Kerkbalans

158 kerken deden mee aan dit onderzoek

Gemiddelde toezegging per pastorale eenheid licht gestegen

Er is ten opzichte van de uitvraag van vorig jaar een licht hogere tendens in de toezeggingen waar te nemen en dat met vaak minder leden die bijdragen. Deze stijging is nodig om de inflatie enigszins te kunnen volgen.

€220 (2023) vs €228 (2024)

Inflatie en minder leden

Verschil tussen begroting en toezeggingen per aantal kerken

Er is minder toegezegd dan begroot: **-1,61%**

- 14 kerken: tekort
- 3 kerken: overschot (verschil van € 25.000,- of groter)
- 49 kerken: tekort (verschil van € 10.000,- of kleiner)
- 65 kerken: overschot

Aanvullende wervingsacties

Het aandeel van fondsenwerving is ten opzichte van vorig jaar gestegen van 9% naar 19%.

- periodieke giften: 41%
- acties: 39%
- extra collecte: 53%
- fondsenwerving: 19%
- nalatenschappen: 23%

Begroting

30% heeft meer begroot voor 2024 dan ontvangen in 2023

Er is dit jaar gemiddeld iets lager begroot (€159.259,-) dan er gemiddeld over 2023 is gerealiseerd (€159.887,-).

0,39%

Ze zingen weer in Jisp

Door een samengaan met buurgemeente Wormer kon de kleine hervormde gemeente van Jisp haar kerk openhouden. De Solidariteitskas van de Protestantse Kerk betaalde de begeleidingskosten van het fusieproces. "En nu zingen we weer!"

TEKST TINEKE VAN DER STOK BEELD SANDRA HAVERMAN

Met nog vijf mensen in de kerkdienst en 40 leden op papier werd het steeds moeilijker om de hervormde gemeente van Jisp draaiende te houden. In 2020 dreigde het einde voor de kleine kerkgemeenschap in Noord-Holland. "Er waren te weinig vrijwilligers om alle bestuurlijke taken uit te voeren," vertelt ouderling Jolanda Slegers (67). "De meeste gemeenteleden waren inmiddels de 80 gepasseerd."

Grote saamhorigheid

Ondanks het kleine aantal mensen in de diensten, is de kerk voor de inwoners van Jisp erg belangrijk. "De saamhorigheid is groot in ons dorp. Veel dorpsbewoners hebben geen christelijke achtergrond maar willen wel dat de kerk blijft," vertelt Slegers. Dat kwam mede door de betrokken voorgangers die Jisp altijd

had. "Of mensen nu wel of niet naar de kerk kwamen, voor een kop koffie en een goed gesprek was de dominee altijd bij iedereen welkom. Een dame uit ons dorp heeft zelfs haar huis nagelaten aan onze kerk, met het verzoek ons van de opbrengst hiervan in te kopen bij de Stichting Oude Hollandse Kerken, zodat het kerkgebouw voor het dorp behouden bleef."

Het roer om

De laatste jaren was er geen geld voor een eigen predikant. Daarom was Cornelis Visser er 12 jaar lang consulent. Hij herinnert zich de moeilijke tijden goed. "De nood werd zo hoog dat er een oplossing móest komen." "Eerst werd onderzocht of de Jisper kerkgangers een huiskerk konden vormen, maar daarvoor hadden we al te weinig leden," vertelt Jolanda Slegers. "Toen was wel duidelijk dat het roer om moest."

Samengaan met Wormer

De kerkenraad van Jisp besloot om te verkennen of een samengaan met de protestantse kerk in buurdorp Wormer, een gemeente van 300 leden, mogelijk was. De twee gemeenten 'kenden' elkaar al door de oecumenische diensten die samen georganiseerd werden. Hoewel er eerst nog wel vragen waren bij de Protestantse Gemeente Wormer, wilde men ook niet dat Jisp een witte vlek zou worden op de kaart van protestants Nederland. "De aarzelingen lagen vooral bij onze verschillende liturgieën," herinnert Jolanda Slegers zich. "Wat er in Jisp in de kerk wel kan, dat kent men in Wormer niet. Maar toen ds. Vijfinkel, de predikant van Wormer, Jisp bezocht, zag hij de hechte gemeenschap rond onze kerk. Dat heeft hem positief verrast. Daarna konden de fusiegesprekken starten."

Begeleidingskosten

Het samengaan van twee kerkelijke gemeenten heeft wel voeten in de aarde: de vermogens van beide ge-

meenten moeten 'op één hoop', het Classicale College voor de Behandeling van Beheerszaken (CCBB) moet akkoord gaan, bankrekeningen worden opgeheven. "Alle juridische aspecten die bij een fusie horen, komen aan de orde," vertelt Cornelis Visser. "Daarom konden we de begeleiding van gemeenteadviseur Jack de Koster goed gebruiken."

De Koster loodste beide kerkenraden door het proces van het samenbrengen van twee afzonderlijke kerkgemeenschappen naar een nieuwe protestantse gemeente, tot de gang naar de notaris aan toe. "Hij wees ons op de subsidiemogelijkheden van de Solidariteitskas. We konden een bijdrage krijgen voor de begeleidingskosten van fusies zoals die van ons," vertelt Cornelis Visser. "Onze subsidieaanvraag bij het bureau Steunverlening van de Protestantse Kerk werd gelukkig ook toegekend." De subsidie vergemakkelijkte het proces van samengaan aanzienlijk. "Je neemt een financiële drempel weg voor mensen," zegt Jolanda Slegers. "In de Zaanstreek letten we toch altijd op de centjes."

"Er is weer leven in de gemeente."

Jolanda Slegers

Subsidie voor toekomstbestendigheid van gemeenten

Het bureau Steunverlening beoordeelt subsidieaanvragen die bij de commissie Steunverlening binnenkomen. Projectmedewerker Erik Vink: "We toetsen of een subsidieverzoek voldoet aan de criteria en voorwaarden. De commissie neemt het uiteindelijke besluit over de toekenning en hoogte van de subsidie." De Hervormde Gemeente Jisp en de Protestantse Gemeente Wormer kregen een financiële bijdrage uit de Solidariteitskas voor de begeleidingskosten van een externe adviseur bij het samengaan van hun gemeenten, waardoor de nieuwe gemeente toekomstbestendiger is. "Het is belangrijk dat gemeenten weten dat deze subsidiemogelijkheid er is," zegt Erik Vink. "Dit neemt alvast een hobbel in een fusieproces weg."

Domino-effect

Na twee jaar was de nieuwe Protestantse Gemeente Wormer-Jisp een feit. Hierdoor kon de kerk in Jisp open blijven, zijn er af en toe nog diensten in het eigen gebouw en was er ook

ruimte om ds. Sjaak Visser voor vier uur per week aan te nemen. In deze uren doet hij vooral veel bezoekwerk in het dorp.

Voor kleine gemeenten in Noord-Holland zijn de problemen nog niet voorbij. "Veel gemeenten worden heel klein, en het merendeel van hun ambtsdragers en leden is 70 jaar of ouder," weet ds. Visser. "De Protestantse Gemeente Wormer-Jisp voert nu weer gesprekken met de gemeente in Wormerveer voor een verdere samenwerking. In de hele Zaanstreek zie je een domino-effect ontstaan."

Bomvolle kerk

Jolanda Slegers is vooral dankbaar dat er weer 'leven' is in haar gemeente: ds. Sjaak Visser bezoekt mensen in het dorp, er zijn koffieochtenden waar 40 tot 60 mensen komen, en een heus pop-upkoor gaf laatst een uitvoering in een bomvolle kerk. "Er zongen wel 40 mensen uit ons dorp mee," vertelt Jolanda Slegers trots. "Ik geniet nog steeds na van die prachtige lofzang. Het leek wel of het hele dorp was uitgelopen, en we zingen weer! De kerk is echt onmisbaar in ons dorp."

Solidariteitskas: van gemeenten, voor gemeenten

Iedere protestantse gemeente die financiële steun nodig heeft of geld om een vernieuwend plan uit te voeren, kan subsidie aanvragen bij de Solidariteitskas. Naast de subsidie voor samenwerkings- en revitaliseringskosten kan ook een bijdrage worden verstrekt in de kosten van nieuwbouw, verduurzaming, restauratie van een kerkgebouw of kerkorgel, als de gemeente hiervoor zelf niet voldoende financiële middelen heeft. Meer informatie via protestantsekerk.nl/solidariteitskas.

Do's & don'ts

Samenwerken in de kerk

TEKST WILNANDA HUKOM BEELD ADOBE STOCK

Do's

Houd het klein

Samenwerken wordt vaak gezien als iets groots, en soms zelfs als een voorstadium van het uit handen geven van eigen verantwoordelijkheid (fusie). Zodra je dat doet, wordt samenwerking meteen beladen. Terwijl samenwerking juist bedoeld is om er plezier aan te beleven: 1+1=3. Denk in termen van win-win. Om goede samenwerking te bereiken, is het nodig om je vraagstukken klein te maken. Dus niet gaan samenwerken op het gebied van veiligheid, maar eerder: zullen we eens onze werkwijze rond het opstellen van een RI&E, het doorlopen van de verzekeringspolissen of een BHV-training gezamenlijk oppakken?

Duidelijk zijn over verwachtingen

Hoe duidelijker je bent over verwachtingen, hoe minder je tegen (onaangename) verrassingen aan zult lopen. Door aan de start van een samenwerkingstraject elkaars verwachtingen helder te hebben, weet je ook of je als partners bij elkaar past of niet. Liggen de verwachtingen behoorlijk uit elkaar? Misschien is het dan beter om de samenwerking niet aan te gaan.

Afspraken maken en nakomen

Het is belangrijk om vooraf goede afspraken met elkaar te maken, zodat er tijdens de samenwerking geen discussiepunten ontstaan

over hoe de samenwerking wordt vormgegeven. Misschien kom je er tijdens het proces achter dat de gemaakte afspraken niet werken. Dat kan natuurlijk gebeuren. Sla dan niet eenzijdig een andere weg in, maar ga om de tafel, bespreek waarom het niet werkt en maak nieuwe afspraken met elkaar. Doe je dat niet, dan voelt het voor de ander alsof afspraken niet worden nagekomen en dat is funest voor een goede samenwerking.

Reflecteren en evalueren

Reflecteer met elkaar regelmatig of de samenwerking toegevoegde waarde biedt voor alle partijen. Misschien voldoet de samenwerking helemaal aan jouw eigen verwachtingen, maar ligt dit bij je partner anders. Goed om dit regelmatig bij elkaar te peilen dus. Zo kan er op tijd bijgestuurd worden. Andersom kan het natuurlijk ook: voldoet de samenwerking niet aan jouw verwachtingen, ga er dan op een open manier het gesprek over aan. Vergeet ook zeker niet om je waardering uit te spreken naar elkaar. Dit zorgt voor energie.

Doe waar je goed in bent

Om van één en één samen drie te maken, helpt het enorm als de taken zo worden verdeeld dat ieder doet waar hij of zij goed in is. Zo profiteer je optimaal van elkaar kwaliteiten en wordt er het efficiëntst gewerkt.

Don'ts

Verwachten dat de ander jouw probleem oplost

De motivatie om samen te werken is meestal op het tekort gebaseerd. We kunnen iets zelf niet meer doen, dus laten we het dan met anderen oppakken. Als je zo begint, zul je snel ontdekken dat de ander er ook niet op zit te wachten (die proeft al dat er meer werk voor hem/haar bij komt kijken) om met jou te gaan 'samenwerken'. Als je (te) laat erachter komt dat je zelf iets niet meer kunt doen, dan kun je beter meteen gaan kijken of het met hulp van een (betaalde) professional kan worden uitgevoerd. Of in je directe omgeving navragen of anderen ook met dit vraagstuk zitten en dan verkennen of het niet gezamenlijk (betaald) kan worden opgezet.

Onduidelijkheid over verantwoordelijkheden

Als er iets een goede samenwerking in de weg staat, is het onduidelijkheid over verantwoordelijkheden. Wie doet wat? Als dat niet helder is, loop je het gevaar dat je uiteindelijk toch allemaal met hetzelfde bezig bent, of dat er juist niets gebeurt.

Geen relatie opbouwen

Je kunt natuurlijk prima los van elkaar je toebedeelde taakjes uitvoeren. Daarmee houd je je aan de gemaakte afspraken en het werk wordt gedaan. Toch is er dan geen sprake van een vruchtbare samenwerking. Als er niet geïnvesteerd wordt in de relatie tussen de samenwerkende partijen, blijft het geheel als los zand. Juist als er onderling een relatie is, ontstaan er mooie dingen. Die extra stap zetten wordt dan een kleine moeite en kost veel minder energie.

Uit de praktijk

Beluister podcast #17 met Erick Versloot voor een praktijkvoorbeeld van hoe samenwerking met maatschappelijke organisaties uit de buurt uit kan pakken tot iets heel moois.

De stelling

Colleges van kerkrentmeesters werken regionaal te weinig samen

"Er komt vooral veel ballast langs.

Een goed functionerend centraal bureau met benodigde kennis zou voldoende moeten zijn."

"Samenwerken kan veel intensiever, vooral bij praktische zaken."

"Door dalende ledenaantallen en daarmee een lager vrijwilligersbestand en minder aanbod van expertise, zou samenwerking van plaatselijke colleges veel meer moeten gebeuren."

"Meer samenwerken en meer kennisdeling voorkomt hiaten en kennisverlies bij wisseling van kerkrentmeesters."

"Het ligt ook aan de slagkracht van een gemeente: een grotere gemeente met wijkgemeenten kan centraal meer dan een kleine dorpsgemeente."

"Veel dingen kunnen gezamenlijk. Waarom het wiel opnieuw uitvinden? Dat is eeuwen geleden al gedaan."

"Meerdere handen maken licht werk. Daarnaast kunnen gemeentes elkaar beter leren kennen als verdere samenwerking in de toekomst noodzakelijk is."

VKB over samenwerking:

Wie wil er nu niet samenwerken? Daar kan niemand toch op tegen zijn? Maar de praktijk is helaas weerbarstiger. Samenwerken wil men wel, maar dan wel vaak op het eigen tempo en met de eigen voorwaarden. En daar zit nu precies de kneep. En je wilt het liefste samenwerken uit vrije wil en niet omdat je door de situatie of omstandigheden daartoe gedwongen wordt. Als dat 'je voorwaarden' zijn, dan zul je soms over je eigen schaduw heen moeten stappen. En vooral eerder naar elkaar moeten kijken, voordat de urgentie daar is, want anders ben je feitelijk te laat voor constructieve samenwerking.

Als VKB Kerkrentmeesters vinden we juist kerkbeheer de perfecte activiteit van de kerk om met elkaar meer samen te werken. Facturen laten zich door iedereen inboeken ongeacht je modale voorkeur. Een RI&E opstellen kun je prima doen samen met een 'lichte' broeder of zuster. En veel activiteiten van het college zijn eenmalige specialistische klussen, waarvoor in de eigen gemeente niet altijd aanvullende kennis voor handen is. Kortom: je bent gek als je niet breder kijkt, zodat je als kerkrentmeesters met vreugde je werk kunt blijven doen.

Dat zien we nu ook steeds vaker in de VKB App gebeuren: kerkrentmeesters helpen elkaar en ze zijn daarin 'verrassend' constructief naar elkaar. Wat nodig is, is dat we samenwerken niet zien als iets groots, zoals een fusie, maar het juist klein maken naar individuele behoeften. Ik wil digitaal archiveren, de verzekeringspolissen doorlopen of een meerjarenraming in FRIS maken, wie kan mij daarbij helpen? En wie weet ontdek je wel bij de ander, waar jouw college al in uitblinkt.

Wat vind jij?

Praat ook mee over de stelling in de app van de VKB.

De stelling voor de volgende editie van Kerkbeheer is:

"Een kerk die zichzelf niet verkoopt, wordt verkocht."

Heb je de VKB App nog niet gedownload? Scan de QR-code, installeer de app en meld je aan.

VKB partners

In deze rubriek laten we vier van de ruim 50 VKB-partners aan het woord. Al onze partners vind je op: www.kerkrentmeester.nl/partners-adviseurs/

Kerkelijk Waardebeheer

Hoe kan uw kerkgebouw een centrale plaats van samenkomst blijven? Kerkelijk Waardebeheer helpt geloofsgemeenschappen bij vragen rondom de toekomst van hun kerkgebouw. Wat is het beste gebouwenbeleid om de pastorale doelstelling te realiseren? Het bevorderen en vinden van goede (her)bestemmingen voor boventallig kerkelijk vastgoed is een van de doelstellingen van Stichting Kerkelijk Waardebeheer. Dit gebeurt door het verspreiden en delen van kennis en het adviseren van kerkelijke organisaties in concrete vraagstukken.

Afnemende kerkelijke betrokkenheid leidt op veel plekken tot sluiting van kerken. Dit ligt in geloofsgemeenschappen gevoelig en is iets heel anders dan gebouwen beheren. Dit vraagt om aandacht van deskundige mensen die weten te luisteren. Wij verstaan de taal van de kerk en zetten ons vanuit onze betrokkenheid in, zonder winstbejag. Kerkelijk Waardebeheer staat overigens altijd aan de kant van de kerken en vermengt geen eigen belangen met de belangen van haar klanten.

Kerkelijk Waardebeheer heeft nu al bijna 12 jaar een rijke ervaring met diverse werkzaamheden. Welk gebouw kan het beste worden behouden? Maar denk daarbij ook aan het helpen bij waardebeoordeling van kerkgebouwen, het verkopen van kerkgebouwen, het herbesteden van kerkgebouwen, het kerkgebouw betaalbaar maken, juridisch advies, ondersteuning bij het besluitvormingsproces en scenario's voor kerkgebouwen ontwikkelen. Een groep zelfstandige professionals met verstand van vastgoed én kerken helpt u graag met uw vraagstuk.

Neem gerust contact met ons op via info@kerkelijkwaardebeheer.nl of bezoek de website voor meer informatie: www.kerkelijkwaardebeheer.nl.

MUTARE Vastgoed

Mutare Vastgoed is gespecialiseerd in de herbestemming van maatschappelijk vastgoed, waaronder kerken. Samen met het kerkbestuur bespreken we de mogelijkheden van deze ontwikkellocaties.

Mutare Vastgoed denkt graag mee over de toekomst, met respect voor het verleden. Veel kerken hebben te maken met afnemende bezoekersaantallen of zelfs met leegstand. Gemeenten worden samengevoegd, waardoor zich de vraag opdringt wat er met het gebouw moet gebeuren. Dat is deels een emotionele afweging, want een kerk is niet zomaar een locatie. Het is een plek van samenkomst, waar mensen hoogte- en dieptepunten met elkaar hebben gedeeld.

Tegelijkertijd is het ook een zakelijke beslissing, waarin kosten en opbrengsten tegen elkaar worden afgezet. Speelt er binnen uw gemeente een dergelijke vraag op het gebied van afstoting en/of herbestemming?

Wat past er in deze buurt en kunnen we aan de nieuwbouw een (deels) passende bestemming geven, met respect voor verkopende partij? Deze respectvolle benadering heeft al in veel gemeenten tot mooie projecten geleid.

Wanneer u als kerkbestuur speelt met de gedachte om een kerkgebouw af te stoten, dan gaan wij daarover graag met u in gesprek. Zo'n kennismaking is uiteraard volstrekt vrijblijvend. Wilt u meer weten over onze werkwijze of over onze projecten? Neemt u dan contact met ons op voor meer informatie via 0183-640034 of info@mutarevastgoed.nl.

MUTARE ///
VASTGOED

ABN AMRO MeesPierson

Bij ABN AMRO MeesPierson Vereniging & Stichtingen geloven we in de kracht van vermogen als een middel om iets goeds te doen. We zien het als onze opdracht om onze specialistische kennis en ervaring daarvoor in te zetten. Vanuit de kernwaarden duurzaamheid, sociale rechtvaardigheid en verbindend ondernemerschap gaan we in gesprek met onze klanten. Goede samenwerking is noodzakelijk voor het creëren van echte impact. Daarom zijn persoonlijke relaties en korte lijnen voor ons vanzelfsprekend. Gezamenlijk met onze klanten werken we zo aan een betere en rechtvaardigere wereld.

Als team Verenigingen & Stichtingen bieden we een unieke combinatie van ervaring, expertise en netwerk. Onze betrokkenheid op religieuze instellingen gaat ver terug, en we zijn nog altijd de enige private bank met een specialisme in kerkgenootschappen. Vanuit onze expertise en ervaring zijn we vertrouwd met de achtergrond van kerkelijke gemeenschappen. Dit vertalen we naar de bancaire praktijk, bijvoorbeeld op het gebied van governance. Het stevige netwerk in de maatschappelijke sector biedt brede contacten en het stimuleert het opdoen van nieuwe kennis en ervaring, zowel voor klanten als voor ons. En op het gebied van duurzaamheid lopen we voorop met onder andere ons Impact Mandaat, het meest duurzame beleggingsmandaat in Nederland. We werken intensief samen met strategische partners in de sector, zoals onder andere de VKB.

Nog een paar tips voor kerkrentmeesters:

- Zorg voor een brede visie op het vermogen voor de lange termijn, aansluitend bij de toekomstvisie van de kerk;
- Zorg voor transparante en actuele documentatie van benoemingen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Schroom vooral niet om hiervoor contact met ons op te nemen, wij denken graag mee en bieden waar mogelijk ondersteuning.

Voor meer informatie: www.abnamro.nl/nl/privatebanking/over-private-banking/voor-wie/verenigingen-stichtingen

ABN-AMRO
MeesPierson

Silas Groep

De Silas Groep bestaat uit drie stichtingen: KKA, KKG en KKG Adviseurs en samen bieden zij een brede waaier aan dienstverlening aan christelijke kerken. De stichtingen hebben geen winstoogmerk en beschikken over veel kennis en ervaring over de specifieke context waarin kerken werkzaam zijn. Vanuit hun jarenlange deskundigheid, ervaring en up-to-date software zorgen zij ervoor dat kerken efficiënt ontzorgd worden.

KKA kan uw financiële administratie verzorgen. Geheel naar uw wens kunnen we zorgdragen voor het opstellen van uw jaarrekening, controleren van uw jaarrekening, verzorgen van uw financiële administratie, ledenadministratie, salarisadministratie en begraafplaatsadministratie. We investeren veel in het (semi-) automatisch inboeken van facturen en bankafschriften. Voor de HR functionaliteit kunnen wij een eigen portaal aanbieden voor het verwerken van verlof en declaraties.

KKG kan uw beheer van vastgoed volledig uit handen nemen, zoals bij landbouwgrond en stedelijk vastgoed. We innen pacht en huur, bemiddelen bij aan- en verkoop, stellen (erf)pacht- en huurovereenkomsten op, adviseren en bemiddelen bij ruilverkaveling, onteigening, herbesteding en ontwikkeling van grond en gebouwen en taxeren vastgoed. Met onze moderne ICT zijn we in staat dit efficiënt en toegesneden op uw situatie uit te voeren.

KKG Adviseurs verleent diensten voor kerkgebouwerelateerde vraagstukken die verband houden met boventalligheid van kerkgebouwen. Bij deze vraagstukken gaat het over taxatie van kerkgebouwen, aan- en verkoopbemiddeling, herbesteding en/of ontwikkeling van kerkgebouwen.

KKA, KKG en KKG Adviseurs hebben bij elkaar ruim 1.000 verschillende kerkelijke opdrachtgevers en dat doen we naar volle tevredenheid. Bij onze dienstverlening draait het om vertrouwen, langdurige relaties en professionaliteit. Meer informatie: www.silasgroep.nl.

Silas Groep
Partner van kerken

Vijf tips over

Pionieren in de polder

Joost van den Berge is pionier en kerkelijk werker in Sebaldeburen, een klein dorp in de provincie Groningen. Inmiddels is hij bijna 5 jaar aan deze gemeente en pioniersplek De Verbinding verbonden. Een goed moment om ervaringen te delen over het werk van een pionier in de polder.

TEKST BART DE JONG BEELD JOOST VAN DEN BERGE

1

Geef ruimte aan nieuwe ideeën die ontstaan

"Bij de start was er veel ruimte om met eigen inbreng te komen en dat heb ik ook veel gedaan," vertelt Joost. "Het is belangrijk dat voor iedereen duidelijk is dat pionieren niet kan zonder ruimte om andere wegen te verkennen en nieuwe contacten aan te gaan. Pionieren is niet alleen het organiseren van een paar activiteiten, het is een mindset. Het is ook nadenken hoe je in contact staat met de mensen buiten de kerk. Wat kunnen wij voor mensen betekenen en wat kunnen zij juist voor ons betekenen?"

2

Durf in beweging te komen

Kerkrentmeesters kunnen volgens Joost veel doen als het over pionieren gaat. "Ze zijn goed op de hoogte van geld en bezittingen en kunnen aanjager zijn van het gebruik van deze middelen. Toen ik hier 5 jaar geleden binnenkwam waren er nog maar weinig mensen in de kerk hier. Maar er waren nog wel middelen. Zelf kreeg ik de ruimte om mee te denken over beleid. Denk met elkaar na over wat je visie is op de inzet van middelen in de kerk. Zo is er hier bijvoorbeeld ruimte gemaakt voor een moestuin. Later is de kerkelijke gemeente ook weer gaan groeien. Wat wel bijzonder is, is dat nieuwe leden niet binnenkomen via de pioniersplek. Op beide plekken is er groei te zien in deelnemers aan de activiteiten en diensten. Bij de pioniersplek zijn dat er ongeveer 25-30 betrokkenen."

3

Pionieren kent verschillende fasen met verschillende uitdagingen

"Bedenk dat er verschillende fasen zijn bij de keuze om te pionieren," legt Joost uit. "Nu zijn de kerkelijke gemeente en pioniersplek ongeveer even groot en breekt er een nieuwe fase aan, waarbij je moet voorkomen dat er een wij/zij-gevoel ontstaat binnen de gemeente en pioniersplek. Je wilt recht doen aan de traditie en waarden wat er is en tegelijkertijd werken aan vernieuwing. Dat vraagt diepere en ook theologische doordenking en gesprekken. Ik werk zelf aan beide mee en ik denk juist dat ze elkaar kunnen versterken. Door een pioniersplek zo bij een kerk te starten help je met het naar buiten gericht zijn. Juist in een tijd waarin de aantallen kleiner worden."

4

Blijf open staan voor nieuwe contacten

Joost wijst erop dat investeren in contacten buiten de gemeente nodig blijft. "Anders loop je het risico dat je weer een gesloten systeem wordt. We zijn een moestuin gestart op de grond van de kerk. Bij deze moestuin hoort ook een uitdeekast, waar dorpsbewoners terecht kunnen. Bij onze moestuin willen we nu bijvoorbeeld een rustpunt maken, een knooppunt van een fietsnetwerk, dat levert weer nieuwe en andere toeloop op."

5

Durf scenario's te verkennen

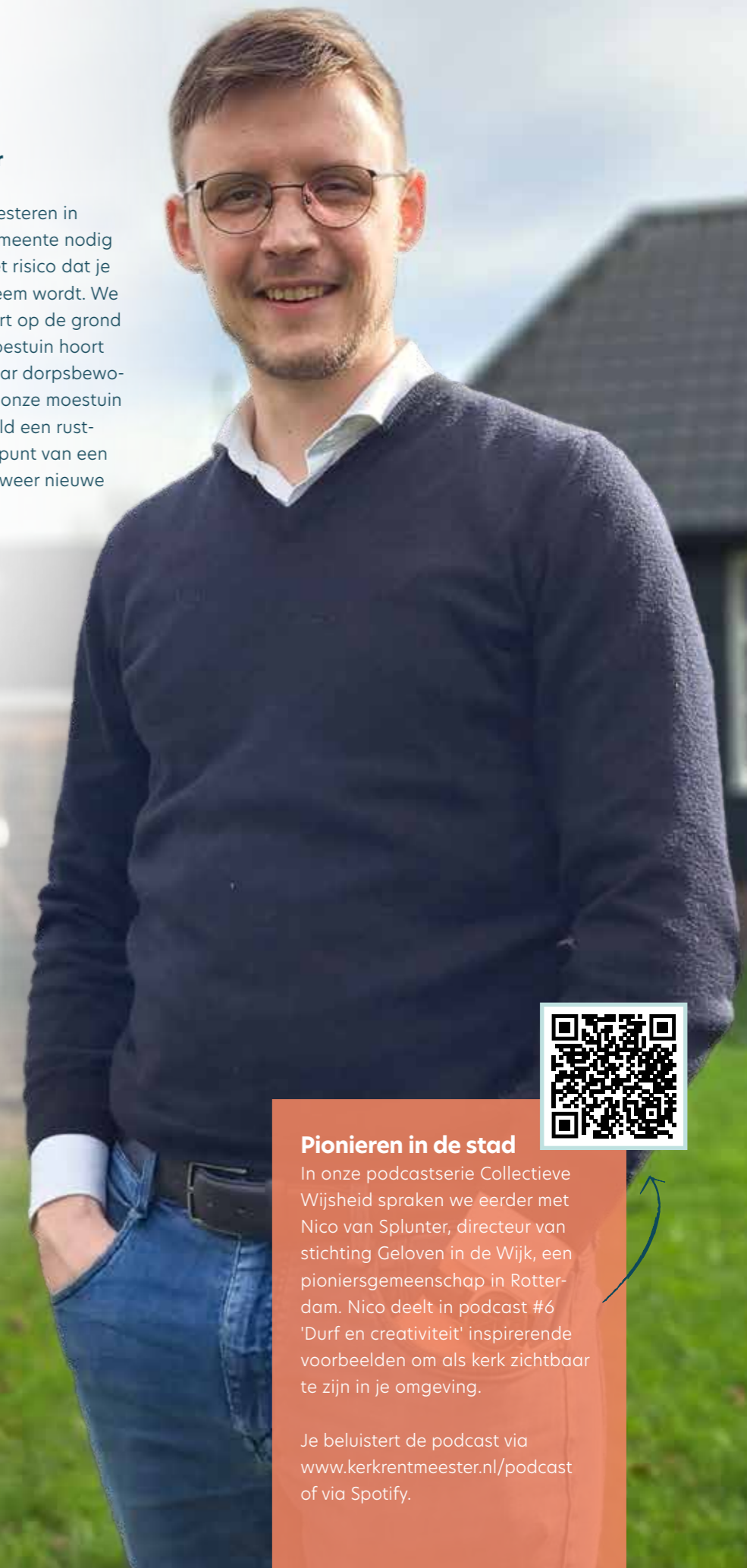
"Ons verenigingsgebouw gebruiken we nu voor Bijbelstudie en de vakantiebijbelweek," vertelt Joost. "Maar het is ook een dorpskamer geworden, waar wekelijks een groep van 10-15 mensen samenkomen tijdens een koffieochtend. Een andere groep van dezelfde grootte bezoekt hier de maaltijden die we twee keer per maand houden. Het ontwikkelen van het verenigingsgebouw zou voor de gemeente en De Verbinding nog nieuwe mogelijkheden kunnen openen. Het durven verkennen van scenario's voor de toekomst van grond of vastgoed, is een laatste tip die ik kan delen. Dat helpt om je niet vast te binden aan een bepaald spoor. Voor mij is dat ook gerelateerd aan de missio Dei. God wil dat wij de wereld ingaan, maar Hij gaat ook zelf met ons mee, Hij gaat ons voor. Neem niet alleen uit angst besluiten, maar ook uit vertrouwen dat God door ons heen wil werken!"

Pionieren in de stad

In onze podcastserie *Collectieve Wijsheid* spraken we eerder met Nico van Splunter, directeur van stichting *Geloven in de Wijk*, een pioniersgemeenschap in Rotterdam. Nico deelt in podcast #6 'Durf en creativiteit' inspirerende voorbeelden om als kerk zichtbaar te zijn in je omgeving.

Je beluistert de podcast via www.kerkrentmeester.nl/podcast of via Spotify.

Kom binnen! kijk rond in de Grote Kerk te Vianen

De stad Vianen ligt op een strategische plaats langs de rivier de Lek en herbergt nog verschillende herinneringen aan haar rijke verleden. Vanwege haar strategische ligging is Vianen gebouwd als vestingstad waarvan de stadsmuren en de Lekpoort nog getuige zijn. Vianen telt 163 rijksmonumenten waarvan de Grote Kerk er een is.

In het kerkgebouw word ik welkom geheten door Ton Steijsiger (beheerder/kerkrentmeester) en Peter Uittenbogaard (secretaris/ouderling-kerkrentmeester) en in het transept van de kerk voorzien van een warme bak koffie, wel zo lekker op deze frisse morgen.

Historie

Al sinds de 14e eeuw is er sprake van een kapel in Vianen. Deze viel destijds onder de kerk van Gasperden, het huidige Hagestein. De kapel wordt al spoedig verbouwd tot een kerk van het type pseudo-basiliek (middenschip met lagere zijbeuken). In 1435 vervallen de laatste verplichtingen aan Hagestein en wordt de kerk een zelfstandige parochiekerk. In die tijd wordt het gebouw ook uitgebreid tot een hallenkerk. In 1540 brandt de kerk grotendeels af: alleen de toren en een deel van de muren blijven gespaard. Onmiddellijk na de brand wordt de herbouw gestart en sinds die tijd blijft het gebouw gespaard. Op 25 september 1566 werden door Hendrik van Brederode de beelden uit de kerk verwijderd en kwam het gebouw in handen van de aanhangers van de Reformatie.

Interieur

Bijzondere onderdelen van het interieur zijn de 17e eeuwse kansel, de rijk versierde herenbank (1624) en het hoofdorgel. Alleen de kas van dit orgel dateert uit 1803 en is van de hand van Abraham Meere, het binnenwerk is in 2009 volledig vernieuwd door de Belgische firma Thomas. Opvallend is het 'loze' rugwerk dat geen sprekende pijpen bevat. Uniek in de kerk is wel het bijzonder mooi vervaardigde grafmonument van Reinoud III van Brederode en zijn vrouw Philippotte de la Marck (circa 1556) dat boven de grafkelder van familie Van Brederode is geplaatst.

Verduurzamen

Afgelopen jaar hebben de kerkrentmeesters zich bezonnen op de wijze van verwarmen van de kerk. Uiteindelijk is besloten om de enorme energie slurpende verwarmingsinstallatie, die zich onder de vloer in het transept bevindt, te vervangen door een aantal infraroodpanelen. Deze zijn in de loop van 2023 aangebracht. Het systeem bestaat uit 6 zones die afzonderlijk van elkaar kunnen worden bediend. De bediening wordt eenvoudig geregeld via een app op de smartphone. Door de installatie van dit verwarmingssysteem is het naast de reeds aanwezige bank- en voetverwarming ook in de wintermaanden in het gebouw een stuk behaaglijker geworden. Groot voordeel is dat de opwarmtijd relatief snel is en dat er geen gas wordt verbruikt. De kerkrentmeesters hebben berekend dat de energiekosten met deze nieuwe vorm van verwarmen op jaarbasis tot minder dan de helft kunnen worden teruggebracht. Op moment van schrijven doen zij de eerste ervaringen op met dit verwarmingssysteem. Het is nog zoeken naar de juiste instellingen. Omdat elke kerk anders is, is er geen standaard configuratie voor wat betreft de indeling en het aantal panelen.

"Met deze nieuwe vorm van verwarmen kunnen de kosten tot minder dan de helft worden teruggebracht."

Stichting

De kerkelijke gemeente, die eigenaar is van het gebouw, gebruikt de kerk voor de wekelijkse erediensten. De gemeente bestaat uit overwegend oudere leden en was vacant tot februari 2024. Vanaf dat moment heeft de gemeente weer een vaste predikant. Het gebouw wordt voor verschillende activiteiten gebruikt, zoals lezingen, concerten, tentoonstellingen en de tweejaarlijkse toneelroute. De Stichting Kunst en Cultuur Grote Kerk Vianen regelt de culturele exploitatie van het gebouw. Door de centrale ligging is het gebouw een aantrekkelijke locatie voor landelijke organisaties die evenementen willen organiseren. Het onderhoud en het schoonmaakwerk van de kerk vindt plaats door vrijwilligers.

Wie eens het historische Vianen bezoekt moet beslist eens een kijkje nemen in de Grote kerk!

**"Dan zal Ik
jullie een
warm, zacht
hart geven."**

Ezechiël 36:26b

Wat kost een verzekering?

Het is goed om jaarlijks de verzekeringsportefeuille eens door te nemen. Al sinds jaren biedt de VKB haar leden de mogelijkheid om een op kerken afgestemde verzekering af te sluiten. Dit loopt via VKB-partner Mercer Marsh Benefits. Voor gebouwenverzekeringen is VKB-partner Donatus de aangewezen partij. We lopen de kosten langs van een aantal belangrijke verzekeringsmogelijkheden voor kerken.

TEKST NICO DE JONG

Gebouwenverzekering

Via Donatus kan een kerkgebouw met inventaris worden verzekerd. Er zijn verschillende dekkingvarianten. Gedekte risico's zijn onder andere brand, storm, diefstal en uitgebreide gevaren. Bij nieuwe verzekeringen wordt het verzekerd bedrag (en de premie) bepaald op basis van een taxatie. Aan de hand van een risicobeoordeling wordt een verzekerd bedrag bepaald waar vervolgens weer een promillage op wordt toegepast om de premie vast te stellen. Er zijn dus geen standaardtarieven. Overigens geeft Donatus als onderlinge verzekeraar een restitutie achteraf op de eerder betaalde premies.

Aansprakelijkheidsverzekering

Deze verzekering biedt dekking voor letselschade en zaakschade (materiële schade) waarvoor verzekerde (de kerkelijke gemeente) wettelijk aansprakelijk is. De premie is op basis van het aantal predikantsplaatsen van de gemeente en de basispremie bedraagt € 79,90 per jaar. Verzekerd maximum is € 2.500.000 per aanspraak en € 5.000.000 per jaar.

Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering

Deze verzekering dekt de aansprakelijkheid van verzekerde voor schade als gevolg van handelen of nalaten als bestuurder of toezichthouder. De premie is op basis van het aantal predikantsplaatsen van de gemeente en de premie vanaf de laagste dekkingrubriek bedraagt €90,- per jaar. De verzekerde limiet is €250.000,- per jaar.

Rechtsbijstandverzekering

Deze verzekering biedt recht op juridisch advies en juridische bijstand die in verband staat met de uitoefening van de taken van kerkrentmeesters of eigendommen. Denk bijvoorbeeld aan conflicten met dienstverleners of huurders. De premie is op basis van het aantal predikantsplaatsen van de gemeente en de basispremie bedraagt €211,29 per jaar. Verzekerd bedrag is €40.000,- per gebeurtenis.

Ongevallenverzekering voor predikanten/functionarissen en/of personeelsleden

Deze verzekering biedt bij een ongeval van een predikant, functionaris of personeelslid een uitkering bij blijvende invaliditeit en bij een ongeval met dodelijke afloop. De premie voor de laagste dekkingvariant bedraagt €43,- op jaarbasis (uitkering bij overlijden €25.000,- en bij blijvende invaliditeit maximaal €75.000,-).

Fraude- en geldswaardenverzekering

Deze verzekering biedt dekking in fraudezaken of bij diefstal van collectegeld. De premie is op basis van het aantal predikantsplaatsen van de gemeente en de basispremie bedraagt €11,75 per jaar voor de laagste dekkingmogelijkheid.

Ongevallenverzekering voor vrijwilligers

Deze verzekering biedt bij een ongeval van een vrijwilliger een uitkering bij blijvende invaliditeit en bij een ongeval met dodelijke afloop. De premie voor de laagste dekkingvariant bedraagt €38,- op jaarbasis (uitkering bij overlijden €12.500,- en bij blijvende invaliditeit maximaal € 25.000,-).

Vervangingsverzekering predikanten

Deze verzekering is afgestemd op het risico dat een kerkelijke gemeente loopt wanneer de gemeentepredikant zich heeft ziek gemeld. Na een ziekteperiode langer dan 30 dagen is er recht op een uitkering waarmee de kosten van de vervanging van de predikant kunnen worden gedekt. De laagste premie bedraagt €540,- per jaar voor de laagste dekkingmogelijkheid (alleen het eerstejaarsrisico, verzekerd bedrag €12.000,- per predikant).

Alle genoemde premies zijn exclusief poliskosten en assurantiebelasting. Op het kassabonnetje is voor elke verzekering uitgegaan van de laagste dekkingvariant.

Voor meer inhoudelijke gegevens zie:

- www.kerkrentmeester.nl/home/vkb-verzekeringen/
- www.kerkrentmeester.nl/donatus/

Werkgeversaansprakelijkheidsverzekering

Deze verzekering biedt dekking voor schade die werknemers en vrijwilligers als bestuurder in het verkeer lijden als gevolg van een verkeersongeval tijdens werktijd waarvoor de kerk aansprakelijk gehouden kan worden. Premies vanaf €55,- per jaar voor de laagste dekkingrubriek.

*** KASTICKET ***	
BETAALAUTOMAAT	
DATUM 01/04/2024	
REFERENTIE 01002728	
1X GEBOUW	---
1X RECHTSBIJSTAND	---
1X AANSPRAKELIJKHEID	211,29
1X BEST.AANSPRAKELIJKHEID	79,90
1X WERKG.AANSPRAKELIJKHEID	90,00
1X ONGEVALLLENVERZEKERING	55,00
PREDIKANT/PERONEEL	
VRIJWILLIGERS	43,00
1X FRAUDE EN GELDSWAARDEN	38,00
1X VERVANGINGSVERZEKERING	11,75
	540,00
TOTAAL	€1068,33

U HEEFT BETAALD TOT ZIENS

Maak ook deel uit van
onze community.
Download de VKB App!

Samenwerken in de VKB App

Doe jij dit ook?

In dit themanummer over samenwerking mag de VKB App niet ontbreken. En zeker niet de vraag van de Protestantse Gemeente Marknesse, die haar situatie afgelopen zomer op de VKB App deelde, en uiteindelijk zo met een positief financieel gevolg het jaar kon afsluiten.

VKB App: Meer gebruikers betekent meer kennis en ervaringen

In het afgelopen jaar zagen we onze VKB App gestaag van 500 naar nu ruim 1500 gebruikers groeien. Nog belangrijker dan de groei in aantallen, zien we in deze app kerkrentmeesters elkaar ondersteunen met praktische vragen rond kerkbeheer. En de behulpzaamheid onder onze leden om elkaar te helpen en eigen kennis te willen delen is erg groot. Toch is groei in omvang belangrijk, want als 1% van de gebruikers bereid is op een vraag te reageren, dan zijn dat nu geen 5 maar 15 mensen die dat potentieel zouden kunnen doen. Zo neemt onze gezamenlijke kennis over lokaal kerkbeheer alleen maar toe. En dat hielp Marknesse.

Tegemoetkoming energiekosten

"In de winter van 2023 kregen ook wij te maken met de schrikbarende gestegen energiekosten. Dat zagen we meteen terug in de voorschotten en in onze exploitatie," zo vertelt kerkrentmeester Bertus Stormink. Eind 2022 werd juist voor deze situaties via de Rijksoverheid €300 miljoen via het gemeente- en provinciefonds beschikbaar gesteld om maatschappelijke organisaties in deze enorme stijging tegemoet te komen. "Alleen, elke burgerlijke gemeente kon dit naar eigen vrijheid invullen, zo ook in de gemeente Noordoostpolder: tijdelijke subsidieregeling energielasten, voor maatschappelijke organisaties. Die was heel mooi breed omschreven en er was €500.000,- beschikbaar. Ook wij schreven erop in. Maar door één zin in de regeling, namelijk dat zij alleen voor verenigingen en stichtingen was, vielen we als kerkgenootschap er buiten." In de maanden die volgden, trok Bertus Stormink overal aan de bel, om deze ongelijkheid onder de aandacht te brengen. "Formeel klopt het dat een kerkgenootschap geen vereniging of stichting is, maar ook zij zet zich in Marknesse nadrukkelijk in voor maatschappelijke doeleinden."

Ervaringen in de app ophalen

Midden in de zomer zette Bertus een vraag in de VKB App. De vraag aan de kerkrentmeesters was of in andere gemeenten wel energiesubsidie aan kerken werd verstrekt. Diverse kerkrentmeesters vanuit het gehele land reageerden en in een paar dagen tijd groeide zo een lijst met burgerlijke gemeenten die deze regeling wel voor kerkgenootschappen hadden opengesteld. Met deze lijst aan plaatsen uit de app kon Stormink de gemeenteraad voeden. "Nu kon ik aantonen dat andere burgerlijke gemeenten met dezelfde regeling tot andere conclusies kwamen en niet kerkgenootschappen op voorhand uitsloten. In de gemeenteraad werden aan de wethouder kritische vragen gesteld en de raad zou met een motie gaan komen om alsnog kerken in de regeling te krijgen. Maar zover is het niet eens gekomen, want het college van B&W liet weten de eerdere aanvragen van kerken op grond van haar discretionaire bevoegdheid alsnog in behandeling te nemen. Eind 2023 stond er uiteindelijk toch een substantiële tegemoetkoming op onze rekening."

Belang van de VKB App

"De reacties op de VKB App hebben mij enorm geholpen. Dat er andere gemeenten waren die wel ondersteuning aan kerken gaven en dat ik ook die ondersteuning kon aanleveren, zodat de gemeente Noordoostpolder niet uniek in dit land zou zijn." Stormink benoemt ook nog een ander groot voordeel van de app: je kunt wel een e-mail uitzenden, maar daar moeten mensen echt voor gaan zitten, lezen en terugschrijven, nu konden mensen kort onder het bericht reageren, zien ook meteen de reacties van anderen en zo kan het makkelijker groeien. Want als er een paar reageren, dan komen er ook anderen vanzelf bij."

Een **nieuwe** bestemming met **respect** voor het verleden

Mutare Vastgoed is gespecialiseerd in de herbestemming van maatschappelijk vastgoed, waaronder kerken.

Speelt u als kerkenraad met de gedachte om een kerkgebouw af te stoten? We bespreken graag de mogelijkheden van deze ontwikkellocatie.

MUTARE VASTGOED

Spijksedijk 20L
4207 GN Gorinchem
0183 - 640 034

Postbus 82
7050 AB Varsseveld

info@mutarevastgoed.nl
www.mutarevastgoed.nl

Samenwerken, hoe pak je dat aan?

Aan ons loket melden zich kerkrentmeesters met allerlei vragen. Figuurlijk natuurlijk, de vragen komen binnen via telefoon of e-mail en in toenemende mate ook via de VKB App. Deze keer lichten we twee vragen uit op het gebied van samenwerking.

TEKST JOOST SCHELLING BEELD ADOBE STOCK

We willen met onze buurgemeente samen een predikant beroepen maar niet fuseren, hoe pakken we dit op?

In steeds meer plaatsen krimpt de omvang van de predikantsvacature. Door deze krimp ontstaan er steeds meer kleine aanstellingen die voor een gemeentepredikant moeten worden aangevuld met andere activiteiten om tot een acceptabel inkomen te komen. Toch zijn er ook gemeenten die vanuit ieders eigenheid juist willen inzetten op een aantrekkelijke aanstelling voor 1 gemeentepredikant (bijv. 80-100% gabaseerd op 2x 40-50%). Soms is het zelfs mogelijk een predikant voor de ene gemeente aan te stellen onder de minimale eis van 33% predikantsvacature. Hoe pak je dit aan?

Vanaf het moment van vacant worden, is het belangrijk om het gesprek over de vacature te verbreden. Als college kun je op basis van je meerjarenraming in FRIS (ook nodig voor de solvabiliteitsverklaring om te mogen beroepen) de kerkenraad meenemen in de opties: inzetten op een kleine(re)vacature of de vacature gelijkhouden of uitbreiden door samenwerking in de naburige kerken zijn, maar geef het signaal ook af bij de classispredikant. Hij/zij kan dan vanaf een vroeg moment meedenken. Als je samenwerking overweegt, bedenk dan ook goed wat in de samenwerking (on)opgeefbaar is en wat niet. Een voorganger

voor 2 of meer plaatsen kan zich niet in tweeën delen. Dus 1e kerstdag gaat de predikant in de andere kerk voor en bij jullie op 1e paasdag. Het is van belang hier ook vroeg over te spreken. Wat betekent dat voor ons gemeente-zijn dat op de hoogtijdagen in de kerk niet altijd de 'eigen' voorganger erbij kan zijn? Dat geldt ook voor vergaderingen (is het altijd ook nodig om met de voorganger te vergaderen?) of voor het pastoraat (iedereen boven een leetijd bezoeken of alleen 'crisispastoraat'). Uiteindelijk kun je met het naburige college gaan kijken wat het betekent voor het gebruik van een pastorie, voor de standplaats en de reiskosten, en voor aanwezigheid op vaste dagen/momenten. Neem gerust ook contact daarvoor op met het Mobiliteitsbureau Predikanten (030-880 1880) die inmiddels over uitgewerkte voorbeelden beschikt. Voordeel van deze samenwerking is dat je elkaar vaker gaat spreken en zo veel organischer vanuit je eigenheid naar elkaar toegroeit dan bij een fusie.

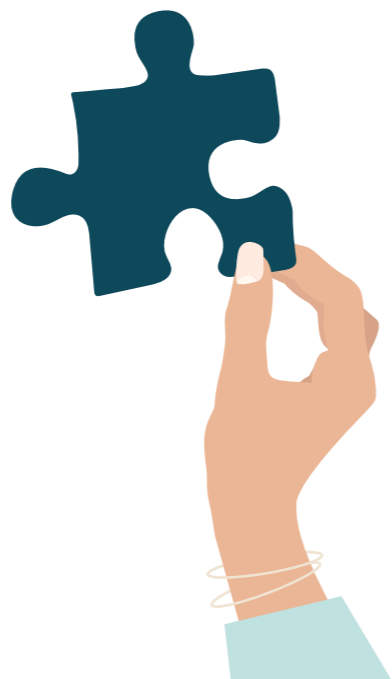
Ervaring met regionale samenwerking op het gebied van kerkbeheer? Laat het ons weten op info@kerkrentmeester.nl

We willen als kerkrentmeesters samen met een ander college een gezamenlijk kerkelijk bureau opzetten, hoe zetten we de eerste stappen?

Veel werkzaamheden die het college voor de kerk verzorgt zijn technisch of organisatorisch van aard. Of ze zijn heel specifiek en slechts 1 vrijwilliger weet wat er allemaal bij komt kijken. Een groot voordeel is het dat het kerkbeheer minder identiteits gedreven activiteiten betreft. Ter linker of ter rechterzijde van onze kerk blijft een factuur een factuur die ingeboekt moet worden. En dat biedt veel kansen voor lichtere vormen van samenwerking in plaats van samengaan.

Ook hier begint het met de vraag of je elkaar als colleges in de omgeving een beetje kent. En of je ook goed zicht hebt op je eigen werkzaamheden als college. Vervolgens kun je in een eerste gesprek deze werkzaamheden met elkaar verkennen: wie doet wat maar vooral wie is waar sterk in? En wie wat minder? Op welke thema's (gebouwenbeheer, archief, beleggingen, fondsenwerving, organisatie etc.) liggen de eerste mogelijkheden om samen te werken? Misschien beschikt één college over een kerkelijk bureau met betaalde

inzet. Zou je dit met elkaar qua dienstverlening kunnen uitbouwen? Anders dan rond fuseren biedt de kerkorde voor dit soort samenwerkingen richtlijnen maar is ze behoorlijk 'vorm' vrij (Ordinantie 2-7 en Generale regelingen 1). Betrek bij je plannen vanaf het begin ook meteen het breed moderamen van de classis. Zij kunnen meedenken in de wijze waarop je de organisatie van het samenwerkingsorgaan of commissie daadwerkelijk inricht. Daar gaat vaak wel wat tijd overheen, dus wacht niet met samenwerken totdat het niet meer gaat, maar start alvast met kennisdeling en samen te werken door de eigen organisaties in kaart te brengen. Je zult dan al snel gemeenschappelijke thema's en uitdagingen ontdekken. Wil je zelf dit proces opstarten en heb je behoefte aan een eerste aanzet of kortstondige begeleiding? Neem dan contact op met de VKB, we denken graag mee over een vervolgtraject.

Let's talk!

Als college van kerkrentmeesters kun je met verschillende mensen en organisaties binnen en buiten je gemeente samenwerken. We zetten hier wat tips en vragen bij deze samenwerkingen handzaam op een rij.

In gesprek over samenwerking met...

Diaconie

- Op welke terreinen rond beheervraagstukken zou je kunnen samenwerken? (pacht, beleggingen, vastgoed, personeel, bankzaken)
- Ben je bekend met de activiteiten en zorgen van de diaconie?
- En andersom: weet de diaconie van de (financiële) uitdagingen van het college van kerkrentmeesters?
- De eerste stap: ga aan de hand van elkaars jaarrekening eens het gesprek aan.

Kerkenraad

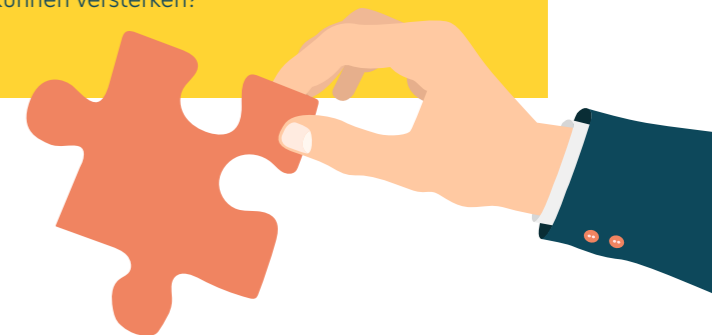
- Op welke onderdelen van het kerkbeheer zou je meer input of richting van de kerkenraad wensen/nodig hebben?
- Op welke wijze denkt (een afvaardiging van) de kerkenraad mee met de totstandkoming van de meerjarenraming?
- Andersom: op welke wijze is het college betrokken bij het opstellen van het beleidsplan?
- Hoe ontwikkelen college en kerkenraad samen een visie op het kerkelijk vastgoed? Welke expertise of kaders heb je elkaar te bieden?

Ander college van kerkrentmeesters

- Ben je bekend met de colleges van de naburige wijken of plaatsen?
- Heb je elkaar al eens bevraagd op mogelijke vormen van samenwerking of de kansen daarvoor?
- Wissel eens uit hoe je werkt op beheerthema's die niet zo sterk verbonden zijn aan je eigen identiteit, zoals rond veiligheid, geldwerving, personeelszaken of archivering.
- Welke mogelijkheden zie je voor samenwerking of het delen van elkaar talenten?
- Maken er leden van ons college gebruik van de VKB App om in contact te komen met kerkrentmeesters uit heel Nederland?

Pioniersplekken en maatschappelijke organisaties

- Nodig eens maatschappelijke instellingen in je gebouw uit: Hoe zien zij jouw kerkgebouw, welke (on)mogelijkheden zijn er voor meer samenwerking? Welke behoeften hebben zij? Wat zijn hun zorgen?
- Als er een pioniersplek in je buurt is, zoek elkaar eens op rond de vraag: wat gaat er bij jullie goed? Wat zijn jullie uitdagingen (geldwerving, huisvesting) en wat zijn jullie talenten? En op welke manier zou je elkaar kunnen versterken?

GELD NODIG VOOR VERBOUWING OF VERDUURZAMING?

Bij Stichting Kerkelijk Geldbeheer kennen we de kerkelijke markt als geen ander! Veel kerkelijke gemeenten hebben dit al ervaren en hebben hun financiering tot volle tevredenheid bij SKG ondergebracht.

SKG biedt u:

- diverse financieringsmogelijkheden
- gunstige rentetarieven
- passend advies voor uw kerkelijke gemeente

Vraag een vrijblijvend gesprek aan (0182) 58 80 00 of kijk voor meer informatie op skggouda.nl

Verenigingsnieuws

Uitkomst Ledenraad 23 maart

Op zaterdag 23 maart kwam in een zaal bij de Kerkenbeurs in Houten de ledenraad van de VKB bijeen. Op deze ledenraad stonden een aantal belangrijke zaken op de agenda, zoals de begroting en het jaarplan voor 2024 inclusief de nieuwe ledenbijdragen, maar vooral ook de bespreking van het voorstel voor de nieuwe organisatie van de VKB-afdelingen naar een Regio 3.0.

In het vorige nummer van Kerkbeheer (nummer 1 2024, pagina verenigingsnieuws) hebben we hier al het een en ander over geschreven. De ledenraad heeft ingestemd met deze nieuwe oriëntatie, zodat er vanaf 1 april 2024 vanuit de nieuwe structuur gebouwd gaat worden.

Concreet betekent dit dat er straks 11 VKB-regio's actief zullen zijn, die qua werkgebied helemaal samenvallen met de indeling van de classes. In deze nieuwe regio's wordt vooral ingezet op het ondersteunen van de lokale kerkrentmeester, het contact leggen en onderhouden en vooral de vragen en behoeften ophalen. De bestuurlijke zaken, die niet meer strikt noodzakelijk zijn (vergaderingen, financiën, etcetera), zullen door het bureau in Dordrecht worden uitgevoerd.

In elke regio streven we naar één teamleider, die vooral ook het contact met het bureau in Dordrecht en met de classis onderhoudt, en met verder teamleden die zelf met een aantal colleges in de eigen regio contact onderhouden. Het zou geweldig zijn als we straks een team hebben waarin elk lid met 10 colleges geregeld contact heeft. Dat betekent voor veel regio's wel actief op zoek gaan naar nieuwe leden, die zich betrokken voe-

len op kerkbeheer. Het is niet altijd nodig om zelf (lang) kerkrentmeester te zijn (geweest).

Ook voor de vertegenwoordiging naar de ledenraad, het hoogste besluitvormende orgaan in onze vereniging, heeft dit gevolgen. In de komende maanden gaan we dit in nieuwe statuten verder uitwerken, waarbij een goede regionale vertegenwoordiging, alsmede ook voldoende historisch besef om het bestuur van de vereniging goed scherp op haar verantwoordelijkheden te kunnen houden, van belang is. Met dit besluit heeft de ledenraad een historische stap gezet, waarover ook de voorzitter in zijn column al schrijft (zie pagina 5).

Het moge duidelijk zijn dat in een krimpende kerk mensen vinden een hele uitdaging zal zijn, maar tegelijk denken we met deze 'lichtere' taakinvulling en verantwoordelijkheid ook nieuwe kerkrentmeesters en uitgetreden ambtsdragers voor deze rol te kunnen interesseren.

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Van Ree Accountants biedt advies op maat voor kerkelijke instellingen en non-profitorganisaties. Als accountants zorgen we er natuurlijk voor dat u over de juiste cijfers beschikt.

Onze frisse kijk op uw cijfers levert bovendien verrassende inzichten op. Ontwikkelingen in het resultaat. Opmerkelijke trends. Verslaggeving volgens de PKN richtlijn. Fiscaal advies.

Met een frisse kijk ziet u zoveel meer. Neem gerust vrijblijvend contact met ons op via onze website of info@vanreeacc.nl.

www.vanreeaccountants.nl

AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY

ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | DRECHTSTEDEN | LEERSUM | GELDERMALSEN | NIEUWEGEIN | ZWOLLE

LAKERVELD
Ingenieurs & Architecten

Nieuwe huisstijl en website voor Lakerveld Ingenieurs & Architecten.

Wij slaan de bladzijde om naar een volgend hoofdstuk! Een nieuwe huisstijl en website maken ons bureau herkenbaar en klaar voor de toekomst. Bekijk welke projecten wij de afgelopen jaren hebben uitgevoerd op onze vernieuwde website.

LAKERVELD-NOORDELOOS.NL

Begroting en ledenbijdragen 2024 vastgesteld

De nieuwe begroting voor 2024 is door de ledenraad vastgesteld en is vanaf 1 april 2024 op onze website te raadplegen. Tevens vindt u hier de nieuwe ledenbijdragen voor 2024 gebaseerd op het aantal leden van uw gemeente (doop- en belijdende leden).

In de meerjarenraming hebben we gesproken over een stijging van 3% voor de ledenbijdragen per jaar om zo ook in de pas te kunnen blijven met de stijgende (loon)kosten. In 2024 passen we dit nu toe. Doordat de VKB wel krimpt (1% per jaar, door met name leden die met elkaar fuseren) gaat de ledenbijdrage effectief meer dan 3% omhoog.

Inmiddels krijgt u voor deze bijdrage diverse aanvullende dienstverlening van ons, zoals 2-4 gratis exemplaren van het vernieuwde magazine Kerkbeheer, de recent vernieuwde kennisbank, de VKB App met meer dan 1500 gebruikers, de podcastserie 'Collectieve Wijsheid', onze webinars van de VKB Academy en advisering (telefonisch, per e-mail, ter plaatse of in Teams). En behartigen we uw belangen op diverse plekken in onze kerk (synode, GOP/GOM, Actie Kerkbalans etc.), maar ook steeds vaker buiten de kerk zoals bij het bankwezen, CIO-K en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE).

De nieuwe ledenbijdragen voor 2024 gaan in op 1 april 2024 en worden eind mei aan u gefactureerd.

Bekijk
de begroting
voor 2024

Omvang gemeente	Tarief '2024'
Tot 500 leden	€255,-
Tot 1000 leden	€379,-
Tot 2000 leden	€489,-
Tot 3000 leden	€609,-
Tot 4000 leden	€729,-
Tot 5000 leden	€839,-
5000 leden of meer	€949,-

Expertgroep Gebouwen

Op donderdag 29 februari 2024 kwam de expertgroep Gebouwen voor het eerst fysiek bij elkaar.

In de zeer recent gebouwde Oosterlichtkerk te Gorinchem-Oost werden ze door de architect en expertgroeplid Henk de Gelder rondgeleid. Henk gaf een toelichting op het proces van ontwerp en realisatie van het kerkgebouw. Bij het ontwerp is nadrukkelijk rekening gehouden met de plek die het gebouw in de directe omgeving inneemt, voor de aspecten die passen bij een kerkgebouw en natuurlijk rond de verduurzaming van het gebouw en het gebruik (of juist het weglaten) van materialen. Het werd een inspirerende middag.

Rook Belder neemt afscheid van de Commissie Beheer Kerkelijke Begraafplaatsen

Op donderdag 15 februari jongstleden heeft Rook Belder afscheid genomen als lid van de Commissie Beheer Kerkelijke Begraafplaatsen. Vele jaren was hij betrokken bij deze commissie, aanvankelijk als ambtelijk secretaris en later, na zijn pensionering, als commissielid. We danken hem voor zijn inzet gedurende de afgelopen jaren en wensen hem alle goeds voor de toekomst.

Momenteel bestaat de commissie uit de volgende personen: Kees van Tilborg (voorzitter), Piet van den Boogaart, Jacques la Croix, Nico de Jong (ambtelijk secretaris), Ad Rigters (adviseur), Cor Vink en Imke Zeilstra. De commissie behartigt de belangen van de kerkelijke begraafplaatsen en geeft advies aan kerkelijke gemeenten met een begraafplaats.

Tariefaanpassing Abonnementen Kerkbeheer

In 2023 moesten we een behoorlijke verhoging doorvoeren vanwege de vele gestegen kosten. Inmiddels hebben we ook in het proces van het maken van Kerkbeheer de nodige verbeterlagen gemaakt, waardoor we voor 2024 alleen de wederom gestegen portokosten aan u moeten doorbelasten.

In 2024 zal het abonnementsstarief in plaats van €44,95 op €46,95 (excl. btw) komen te liggen. Voor dit bedrag krijgt u wel zes keer per jaar een hoogwaardig magazine vol inspiratie en handige tools en tips op de diverse taakvelden van het Kerkbeheer toegezonden.

COLOFON

Kerkbeheer is het magazine van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de PKN (VKB). U vindt hier veel informatie over relevante onderwerpen voor kerkrentmeesters en over kerkbeheer. Ook fungeert het blad als orgaan van de VKB, als vereniging van bijna alle kerkrentmeesters binnen de Protestantse Kerk.

Jaargang 24, nummer 2, maart/april 2024 | ISSN: 1568-8712 | Verschijnt 6x per jaar | Oplage: 4.700 ex.

Administratie en redactie

VKB Bureau | Vrieseweg 82, 3311 NX Dordrecht | Postadres: Postbus 176, 3300 AD Dordrecht | E-mail: info@kerkrentmeester.nl | Telefoon: 078 - 639 36 66 | www.kerkrentmeester.nl

Abonnementen

Abonnementsprijs voor betaalde abonnementen is €46,95 per jaar (excl. 9 procent btw). Abonnementen lopen van 1 april t/m 31 maart. Opzegging kan tot uiterlijk 4 weken vóór de aflooptdatum.

Ontwerp

Buro Dirigo, Haarlem

Druk

Verloop drukkerij, Alblasterdam

VKB

De Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland (VKB) is op 1 januari 2005 opgericht. De Vereniging is de voortzetting van de Vereniging van Kerkvoogdijen in de Nederlandse Hervormde Kerk (VVK) en het Landelijk Verband van Commissies van Beheer in de Gereformeerde Kerken in Nederland (LVCB). De VKB rust kerkrentmeesters toe, faciliteert onderling contact tussen kerkrentmeesters, ontzorgt christelijke kerkgemeenschappen bij beheertaken en fungeert als kennisinstituut.

Bestuur

Drs. F.H. Buddenberg, Zoetermeer (voorzitter), drs. H. van der Burg, Westerbroek (penningmeester), mr. P. van den Boogaart (secretaris en 2e penningmeester), ir. G.G. van Dijk, Rotterdam (vice-voorzitter), K. Sommer-de Vries, Amerongen (2e secretaris), drs. A.J. Lorier RC, Alphen aan den Rijn (lid), L. Kramer, Dronten (lid)

Ereleden

D.G. Bijl, drs. G. van Soest, mr. P.A. de Lange en drs. C. de Raadt

Redactie

J.E. Schelling, hoofdredacteur, W.J. Hukom, eindredacteur en N.J.M. de Jong.

Communicatieraad

Mr. P. van den Boogaart (voorzitter), Y. Teitsma, H. van Vliet en J. Wondergem

© april 2024

Omslagfoto

Harm Jan Holtland, Annet van Raalte en Johan Slagter in de Bovenkerk te Kampen (Beeld: Willem Jan de Bruin Fotografie)

Uw administratie sneller en eenvoudiger?

Dat is onze uitdaging!

Onze software is altijd actueel en up-to-date. Hiermee kunt u uw gehele financiële administratie (laten) verzorgen, zo eenvoudig mogelijk. We investeren veel in het (semi-)automatisch inboeken van facturen en bankafschriften. Ook iets voor u? KKA werkt voor kerken en doet dit zonder winstoogmerk. Inmiddels hebben we ruim 500 tevreden opdrachtgevers. Waar kunnen wij u mee helpen?

Ons professionele administratiekantoor ontzorgt uw kerkelijke gemeente

KKA is onderdeel van de Silas Groep

Uw kerkelijk onroerend goed professioneel beheerd?

Dat is onze uitdaging!

Wij ontzorgen uw kerkelijke gemeente en beheren uw grond of gebouwen. We zorgen voor goede juridische overeenkomsten, monitoren lopende contracten, passen deze aan waar nodig en verzorgen correcte berekeningen van de jaarlijkse toegestane verhogingen. Wij werken voor kerken en doen dit zonder winstoogmerk. KKG heeft 515 tevreden opdrachtgevers waarvoor wij 13.619 ha grond beheren.

Uw rentmeester en makelaar in kerkelijk onroerend goed

KKG is onderdeel van de Silas Groep

Een goede toekomst voor uw kerkgebouw?

Dat is onze uitdaging!

Het bezit van kerkelijk onroerend goed kan ingewikkelde en emotionele vragen opleveren. Sluiten de kerkgebouwen nog aan bij de wijze waarop u kerk wilt zijn? Soms zijn verkoop, een alternatieve bestemming of ontwikkeling van vastgoed een oplossing. Onze ervaren rentmeesters adviseren, bemiddelen bij aan- en verkoop en taxeren kerkgebouwen en ander kerkelijk vastgoed. Wat kunnen zij voor u betekenen?

Uw rentmeester en makelaar in kerkelijk onroerend goed

KKG Adviseurs is onderdeel van de Silas Groep

Uw HR en salarisadministratie eenvoudig en op orde?

Dat is onze uitdaging!

Onze software is altijd actueel en up-to-date. Binnen uw eigen portaal kunt u uw gehele salarisadministratie en alle HR-zaken (laten) verzorgen. Uw medewerkers kunnen zelf hun verlof en declaraties inbrengen. Dat scheelt u veel boekwerk! Wij werken voor kerken en doen dit zonder winstoogmerk. Ons salarisbureau heeft ruim 700 tevreden opdrachtgevers. Bent u de volgende?

Ons professionele salarisbureau ontzorgt uw kerkelijke gemeente

KKA is onderdeel van de Silas Groep

Tim Vreugdenhil

Samenwerking

BEELD MARLOES VAN DOORN

Samenwerken moet, samenwerken doet goed. Dat is één van de dogma's van onze tijd. Al te snel vergeten we hoe sterk we hebben geleerd om individu te zijn. Ik laat regelmatig de briljante uitvoering zien van Robbie Williams, in een live vertolking van een lied van Frank Sinatra: I've loved a life that's full, I've travelled each and every high way. And more, much more than this, I did it my way.

Mijn beroepsgroep - de dominees - is erg van 'my way'. Beetje paradoxaal natuurlijk. Wij roepen altijd op tot samen. Zo is de mens ontworpen, zeggen we. Zo is God. Maar zelf brengen we veel tijd door op ons eentje. We kennen - of dulden - weinig tegenspraak. We staan voor een manier van theologie. Ga dan maar eens echt samenwerken met collega's. Beleefde uitwisseling van meningen is al heel wat. Ik ben ook zo'n dominee. Geen geboren samenwerker.

Zag je ik nu glimlachen? Je herkent je eigen predikant? Mooi. I got you. Kerkrentmeesters en dominees lijken als twee druppels water op elkaar. Het zijn net mensen. Slechte samenwerkers dus.

Twee dingen helpen me. Naarmate ik ouder word, krijg ik meer oog voor die paar dingen die ik goed kan en meer gevoel voor de waslijst aan dingen die

Tim Vreugdenhil is dominee van Citykerk Amsterdam (www.citykerk.amsterdam) en geeft voor de Protestantse Kerk Amsterdam invulling aan het ambt van stadspredikant. Meer horen van Tim? Beluister dan podcast #16 uit de serie Collectieve Wijsheid via www.kerkrentmeester.nl/podcast.

ik niet kan. Ik sta vaak versteld van wat anderen kunnen. En als dat ergens klikt met wat ik kan, voel ik vreugde. Pas op: samenwerken kan verslavend zijn.

Daarnaast stel ik soms doelen waarvan ik zeker weet: op mijn eentje gaat me dat nooit lukken. Iemand zei ooit tegen me: "Amsterdam is een stad van allianties. Er is geen enkel groter project of hoger doel dat mensen of partijen hier in hun eentje voor elkaar kunnen krijgen." Dus: werk je nog niet echt samen? Dikke kans dat je doelen niet erg ambitieus zijn. Dat kon al nooit. Maar in deze tijd zeker niet meer.

Hoe verzekert je de gewelven van de eredienst?

Elke kerk heeft een unieke betekenis. Stille en reflectie gaan er hand in hand met zegening en viering. Zo'n plek waar de ziel thuiskomt is onvervangbaar. Maar niet onverzekerbaar, want met de specialistische kennis van Donatus wordt de herbouwwaarde van uw kerk nauwkeurig getaxeerd en verzekerd. Daarbij kunt u rekenen op deskundig preventieadvies. In geval van schade treden we daadkrachtig op en nemen we u veel werk uit handen. Zo blijft uw kerk verzekerd van een toekomst waar ook volgende generaties van kunnen genieten.

Nieuwsgierig? Ontdek meer op www.donatus.nl.

Kerkmarkt.nl

Liturgische tafel van blank hout

Bijpassende lezeaar beschikbaar

Geschikt voor een kleine kerkzaal of andere ruimte

Eventueel met bijpassende liturgische kleden

Op Kerkmarkt.nl kunnen kerkelijke gemeenten hun kerkelijke goederen ter verkoop of ter overname aanbieden. Dat kunnen bijvoorbeeld de stoelen zijn die niet meer worden gebruikt of liturgisch meubi-

lair dat bij een kerksluiting vrijkomt. Op deze wijze kunnen kerkelijke goederen weer worden hergebruikt. Deze dienstverlening is voor kerkelijke gemeenten gratis, uitgezonderd de rubriek 'orgelbank'.

Blijk van waardering

Onderscheidingen

Als blijk van waardering voor hun jarenlange inzet kregen de volgende personen in de afgelopen periode een VKB of PKN onderscheiding uitgereikt.

VKB Onderscheidingen

Willebrordus Heldoorn
Castricum
65 jaar organist

Hendrik Heins
Hemmen
60 jaar diverse functies

Leendert Antonie van der Schelling
Krimpen aan den IJssel, ruim 40 jaar notabele en kerkrentmeester

Jeanne Bouwmeester-Koole
Schipluiden
circa 70 jaar organiste

David Jacob de Bree
Zonnemaire
47 jaar diverse functies

Willem Opgelder
Zuidlaren
50 jaar organist

Christiaan Jan van den Berg
Roosendaal
40 jaar organist

Jan Bakker
Wageningen, bijna 30 jaar ouderling, diaken en (ouderling-) kerkrentmeester

Cornelis Wijtman
Wognum,
40 jaar koster

Anna Jacoba Wijtman-Bruin
Wognum
40 jaar koster

Barend Klaassen
Abbenes
circa 25 jaar organist

Lydia Elisabeth van der Plas-Neeleman
Abbenes
circa 25 jaar organist

Dirk van Burgel
Almkerk
25 jaar kerkrentmeester

Rikkert Jan Tamminga
Leek-Oldebert, 23 jaar ouderling-kerkrentmeester (18 jaar voorzitter)

Janske Bogerd
Leerdam
25 jaar kosteres

Jan Jumelet
Leerdam
25 jaar koster

● Goud met briljant ● Goud ● Zilver ● Brons ● Erepennig

Marten Jordaan
Middelharnis
20 jaar administrateur

Gerhardus Hendrikus Nooteboom
Oene
20 jaar hovenier

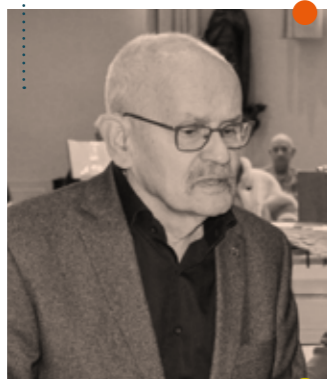
Niet op de foto, ook onderscheiden:

- Willem van Lenthe, Nieuwleusen, Goud: 45 jaar organist
- Dirk Koelewijn, Bunschoten Spakenburg, Brons: 12,5 jaar organist
- Nelly van der Weijden-Sol, Nieuwkoop, Brons: 18 jaar secretaresse
- Bert Koele, Nunspeet, Erepennig: 21 jaar administrateur

Willem Jan Hanse
Zonnemaire, 24 jaar
(ouderling-)kerkrentmeester

Hendrik Willem Luimes
Bredevoort
12,5 jaar vrijwillige koster

Gerrit Jan Middelburg
Naaldwijk
12 jaar kerkrentmeester

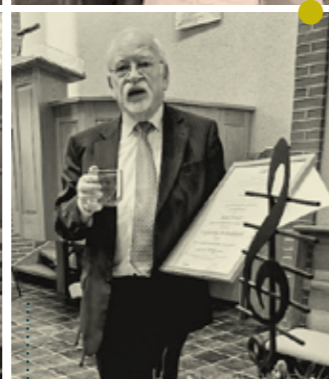
Pieter Hilt
Ferwoude
20 jaar kerkvoogd/koster

Harm Jansen
Hattum
40 jaar kerkorganist

Jan Marinus Traas
Oosthoek
circa 30 jaar ouderling-kerkvoogd en koster

Klaas Breider
Stadskanaal
60 jaar organist

Ake Menno van der Vinne
Willemsoord/Peperga-Blesdijke, 12,5 jaar organist

- Goud met briljant
- Goud
- Zilver
- Brons
- Erepennig

PKN Onderscheidingen

Adriana Metje Berkhout-Karsen Cothen, meer dan 45 jaar diverse functies

Johannes Bernardus Agelink 's-Heerenberg-Zeddum, ruim 69 jaar kerkorganist

Astrid Sparreboom Leusden, 45 jaar muzikaal ondersteuner kerkelijke (ere)diensten

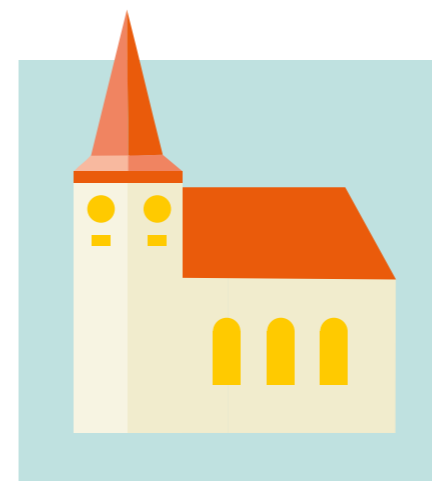

Arie Haasnoot classis Noord-Brabant, Limburg en Réunion Wallonne, 25 jaar diverse functies

Volgende keer in Kerkbeheer ...

... staan we stil bij de toekomst van het kerkgebouw. Helaas moeten gemeenten soms afscheid nemen van hun kerkgebouw of het gebouw voor een ander doel herbestemmen. Hoe pak je zo'n proces aan? Hoe betrek je de gemeente hier goed bij? En als je de kerk herbestemt, wat komt daar dan allemaal bij kijken? En hoe kan de VKB je hierin ondersteunen? Je leest het allemaal in Kerkbeheer #3.

"God heeft geen neven-activiteiten. God doet, Hij heeft alleen activiteiten."

naar:
Samuel Wells

10 EN 16 APRIL

- Webinar: Veiligheid

6 MEI

- Webinar: Duurzaamheidslening SKG

23 MEI

- Webinar: GROND

Aanmelden voor deze en andere webinars kan via: www.kerkrentmeester.nl/vkb-academy/.

UITGELICHT

15 MEI

- Webinar: De Thuisgevers

De asielopvang zit nog altijd muurvast, het komt geregeld op het journaal voorbij. Tegelijkertijd wachten meer dan 15.000 statushouders in een van die asielzoekerscentra op een woning. Wat zou het mooi zijn als een deel van hen versneld naar een gemeente kan verhuizen en zo een nieuw begin maken met hun leven in Nederland.

Via het initiatief De Thuisgevers kan ook jouw kerkelijke gemeente hieraan bijdragen. En dat kan zelfs de gemeente meer geld opleveren dan dat het aan inspanning kost. Hoe kun je als kerkelijke gemeente bijdragen aan het tijdelijk huisvesten van statushouders?

Niet alleen kerkrentmeesters, maar ook diakenen en andere kerkenraadsleden worden van harte uitgenodigd deze webinar bij te wonen.

Meer informatie en aanmelden: www.kerkrentmeester.nl/vkb-academy/de-thuisgevers/

Benefits that truly benefit

VKB Verzekeringen

De VKB biedt in samenwerking met Mercer Marsh Benefits een breed assortiment aan verzekeringen. Deze verzekeringen zijn op maat gemaakt voor de VKB-leden en hebben zeer scherpe premies. Op de internetsite www.vkb-verzekeringen.nl kunt u verzekeringen afsluiten, schades melden en informatie handig terugvinden. Voor gemeenten, betrokken medewerkers, predikanten, maar ook vrijwilligers zijn adequate verzekeringen beschikbaar. De meeste VKB-leden maken al gebruik van onderstaande verzekeringen.

- Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering
- Brandverzekering
- Wettelijke aansprakelijkheidsverzekering
- Rechtsbijstandverzekering
- Werkgeversaansprakelijkheid
- Groepsreis/ongevallenverzekering
- Ongevallenverzekering voor vrijwilligers
- Persoonlijke ongevallenverzekering
- Vervangingsverzekering predikanten
- Verzuimverzekering
- WGA-gatverzekering
- Fraude- en geldswaardenverzekering

Uw contactpersonen

Dimfie van Sundert
06 155 89 596
info.vkb@mmc.com

Chung Man Luong
06 255 13 575
info.vkb@mmc.com

